РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН СОВЕТ ПСЕЕВСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ МЕНДЕЛЕЕВСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА	ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МЕНДЕЛЕЕВСК МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ПЕСӘЙ АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

Р Е Ш Е Н И Е **К А Р А Р**

2022 елның 28 нче мартыннан **№ 47**

Татарстан Республикасы
Менделеевск муниципаль районы
Песәй авыл җирлегендә
бюджет процессы турында
нигезләмәне раслау турында

Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Песәй авыл җирлеге советы
КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Песәй авылы җирлегендә бюджет процессы турындагы Нигезләмәне кушымта нигезендә расларга.
2. Әлеге карарны махсус җиһазландырылган мәгълүмат стендларында, шулай ук Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында http://pravo.tatarstan.ru һәм Менделеевск муниципаль районының рәсми сайтында - www.mendeleevsk.tatar.ru - «Песәй авыл җирлеге» бүлегендә урнаштырырга.
3. Менделеевск муниципаль районының Песәй авыл җирлеге Советының 2020 елның 6 февраленнән 135 номерлы, 2020 елның 13 июлендәге 151 номерлы, 2021 елның ноябрендәге 37 номерлы карарларын көчен югалткан дип санарга.

Песәй авыл җирлеге Советы рәисе В.И.Мөхәммәтгалеев

Татарстан Республикасы
Менделеевск муниципаль районы
Песәй авыл җирлеге Советының
28 нче мартында кабул итлгән 48
нче номерлы карарына 1 кушымта

Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы
Песәй авыл җирлегендә бюджет процессы турында нигезләмә

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

«Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Песәй авыл җирлегендә бюджет процессы турында» нигезләмә (алга таба - Нигезләмә) Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының «Песәй авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге бюджетын төзү, карау, раслау, үтәү һәм аның үтәлешен тикшереп тору барышында, шулай ук җирлекнең муниципаль бурычлары белән идарә итү, бюджетын исәпкә алуны гамәлгә ашыру, бюджет хисаплылыгын төзү, карау һәм раслау барышында бюджет хокук мөнәсәбәтләре субъектлары арасында барлыкка килә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала.

1 статья. Җирлектә бюджет процессының хокукый нигезе

1. Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, "Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, "Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында" 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Җирлек уставы, шулай ук Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы бюджет законнарының башка нормалары нигезендә эшләнгән.

2. Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган терминнар һәм төшенчәләр әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән норматив хокукый актлардагы мәгънәсендә кулланыла.

2 статья. Җирлек бюджетының хокукый рәвеше

1. Җирлек бюджеты һәм аның үтәлеше турында хисап өч елга (чираттагы финанс елы һәм план чоры) җирлек Советының муниципаль норматив хокукый акты формасында эшләнә һәм раслана. Җирлек бюджеты проекты чираттагы финанс елына төзелгән һәм расланган очракта, Җирлекнең башкарма комитеты Җирлекнең уртача финанс планын эшли һәм раслый.

2. Җирлек бюджеты турында Җирлек Советы карары 1 гыйнвардан үз көченә керә һәм, әгәр Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм (яисә) Җирлек бюджеты турындагы карарда башкасы каралмаган булса, финанс елның 31 декабренә кадәр гамәлдә була.

3. Җирлек бюджетының үтәлеше турында Җирлек Советы карарлары һәм хисапны раслау ел эчендә Җирлек бюджетының үтәлеше турында карар кануннарда билгеләнгән тәртиптә имза салынганнан соң җиде көннән дә соңга калмыйча рәсми рәвештә басылып чыгарга тиеш.

4. Җирлек бюджеты (җирле бюджет) муниципаль берәмлекнең чыгым йөкләмәләрен үтәү өчен билгеләнгән.

5. Җирле үзидарә органнары тарафыннан мәгарифнең башка рәвешләреннән файдалану һәм муниципаль берәмлекнең чыгым йөкләмәләрен үтәү өчен акча тоту рөхсәт ителми.
Җирлек бюджетының проекты һәм аның үтәлеше турындагы хисап җирлек Советының муниципаль хокукый актында билгеләнгән тәртиптә гавами тыңлауларга чыгарыла.

3 статья. Җирлектә бюджетара җайга салу

1. Бюджетара мөнәсәбәтләр - бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга салу, бюджет процессын оештыру һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гавами-хокукый берәмлекләр арасында үзара мөнәсәбәтләр.
2. Район бюджетыннан Җирлек бюджетына бюджетара трансфертлар түбәндәге формада бирелә:
җирлекләрнең бюджет тәэмин ителешен тигезләүгә дотацияләр;
Россия Федерациясе Бюджет кодексының 133 һәм 140 статьяларында һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.6 статьясында билгеләнгән очракларда субвенцияләр;
муниципаль берәмлекләр бюджетларына субсидияләр;
башка бюджетара трансфертлар.
3. Район бюджетыннан бюджетара трансфертлар (төзелгән килешүләр нигезендә җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бюджетара трансфертлардан тыш) җирлекләр бюджетларына район бюджетыннан бюджетара трансфертлар бирү кагыйдәләрендә билгеләнгән шартларны үтәгәндә бирелә.
4. Җирлекләр бюджетларына дотацияләр исәпләү һәм бирү буенча Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга Татарстан Республикасы бюджеты, шул исәптән район бюджетына бирелә торган субвенцияләр исәбеннән район бюджетыннан Җирлек бюджетына бюджетара трансфертлар (субвенцияләрдән тыш) Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44 статьясында каралган җирле бюджетларга Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансфертлар бирүнең төп шартлары үтәлгән очракта бирелә.
5. Җирлекләрнең бюджет тәэмин ителешен тигезләүгә район бюджетыннан дотацияләр Җирлекләргә Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы таләпләре нигезендә кабул ителә торган Район Советының муниципаль хокукый актлары нигезендә бирелә.
6. Җирлек бюджетыннан субсидияләр Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 статьясында билгеләнгән тәртиптә бирелә. Бюджетара субсидияләр Җирлек бюджетында Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы Законы нигезендә карала.
7. Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы таләпләре нигезендә кабул ителә торган Поселение Советы карарларында каралган очракларда һәм тәртиптә башка муниципаль берәмлекләр бюджетларына җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча җирле үзидарә органнары вәкаләтләрен үтәгәндә барлыкка килә торган чыгым йөкләмәләрен уртак финанслау максатларында җирлек бюджетыннан субсидияләр бирелергә мөмкин. Субсидияләр бирү максатлары һәм шартлары Җирлек Советы карары белән билгеләнгән тәртиптә төзелә торган башкарма комитетлар арасында килешүләр белән билгеләнә.

8. Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы таләпләре нигезендә кабул ителә торган Җирлек Советының муниципаль хокукый актларында каралган очракларда һәм тәртиптә Татарстан Республикасы Бюджет кодексы таләпләренә туры китереп, муниципаль район бюджетына җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча вәкаләтләрнең бер өлешен гамәлгә ашыруга җирлек бюджетыннан башка бюджетара трансфертлар бирелергә мөмкин.
9. Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм тиешле Татарстан Республикасы законнары таләпләре нигезендә кабул ителә торган Җирлек Советы карарларында каралган очракта һәм тәртиптә Җирлек бюджетына Район бюджетыннан башка бюджетара трансфертлар, шул исәптән төзелгән килешүләр нигезендә җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бюджетара трансфертлар бирелергә мөмкин.

4 статья. Бюджет классификациясе

1. Җирлек бюджетын төзү һәм үтәү, бюджет хисаплылыгын төзү Россия Федерациясендә билгеләнгән бюджет классификациясе нигезендә гамәлгә ашырыла.
2. Җирлекнең финанс органы Бюджет законнары нигезендә җирле бюджет чыгымнарының максатчан статьялары исемлеген һәм кодларын билгели.
3. Бюджет керемнәренең баш администраторлары исемлеге бюджет керемнәренең төрләрен (батырлыкларын) беркетә, җирлек бюджеты турында Җирлек Советы карары белән раслана.
Җирлекнең финанс органы төп администраторлары җирлекнең җирле үзидарә органнары һәм (яисә) алар карамагындагы казна учреждениеләре булган керем төрләре буенча подваллар кодлары исемлеген раслый.
Җирлек бюджеты акчаларын төп бүлүчеләр исемлеге поселок бюджеты чыгымнарының ведомство структурасы составындагы Җирлек бюджеты турында Җирлек Советы карары белән билгеләнә.
Бюджет чыгымнарының бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары (муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре), төркемнәре (төркемнәре һәм төркемнәре) төрләре исемлеге бюджет чыгымнарының ведомство структурасы составында йә Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән очракларда җыелма бюджет язмасы белән раслана.
Бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының статьялары һәм төрләре исемлеге бюджет кытлыгын финанслау чыганакларын раслаганда Җирлек бюджеты турында Җирлек советы карары белән раслана.

5 статья. Җирлек җирлегенең бюджет процессы принциплары һәм этаплары

1. Авыл җирлегендә бюджет процессы Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән Россия Федерациясе бюджет системасы принципларына нигезләнә.
2. Бюджет процессының төп этаплары түбәндәгеләр:
1) Җирлек бюджетының проектын төзү;
2) Җирлек бюджетын карау һәм раслау;
3) Җирлек бюджетын үтәү;
4) Җирлек бюджетының үтәлешен тикшереп тору;
5) бюджет исәбен гамәлгә ашыру;
6) бюджет хисаплылыгын төзү, тикшерү, карау һәм раслау.

6 статья. Бюджет процессында катнашучылар

1. Бюджет процессында түбәндәгеләр катнаша:
1) Җирлек советы;
2) Җирлек башлыгы;
3) Җирлек Башкарма комитеты;
4) Җирлекнең контроль-хисап органы;
5) Җирлекнең финанс органы;
6) бюджет акчаларын бүлүчеләр, баш бүлүчеләр;
7) Баш администраторлар, бюджет керемнәре администраторлары;
8) баш администраторлар (бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары администраторлары);
9) бюджет чараларын алучылар.
2. Җирле үзидарә органнары булган бюджет процессында катнашучыларның бюджет вәкаләтләре үзенчәлекләре Бюджет законнары, Җирлек уставы һәм муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

7 статья. Җирлек Советының бюджет вәкаләтләре

1. Җирлек советы:
1) Җирлек бюджетының проектын карый, Җирлек бюджетын раслый, Җирлекне үстерү планнарын һәм программаларын кабул итә, җирле бюджетның үтәлеше турында еллык хисапны раслый, Җирлек бюджеты турындагы карарга үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертә;
2) Җирлек бюджетының үтәлешен тикшереп торуны гамәлгә ашыручы органнарның хокукый статусын төзи һәм билгели;
3) Җирлекнең бюджеты белән бергә Җирлекнең чыгым йөкләмәләрен раслый;
4) муниципаль бурыч буенча өстәмә чикләүләр раслый;
5) Җирлек бюджетыннан бюджетара трансфертлар бирү күләмен һәм шартларын раслый;
6) җирлек бюджетыннан башка бюджетара трансфертлар, шул исәптән төзелгән килешүләр нигезендә җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бюджетара трансфертлар билгели;
7) чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) җирлек бюджеты проектын караганда муниципаль гарантияләр бирү күләмнәрен билгеләү һәм тәртибе турында карар кабул итә;
8) муниципальара хезмәттәшлек оешмаларында муниципаль берәмлекнең катнашу тәртибен билгели;
9) муниципальара характердагы җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итүгә җирлек бюджетыннан район бюджетына бюджетара трансфертларны күчерү һәм куллану максатларын һәм тәртибен раслый;
10) Җирлек муниципаль милкендәге мөлкәт белән идарә итү һәм эш итү тәртибен, муниципаль предприятиеләрне төзү, үзгәртеп оештыру һәм бетерү турында, шулай ук муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр хезмәтләренә тарифлар билгеләү турында карарлар кабул итү тәртибен, федераль законнарда каралган очраклардан тыш, эшләр башкаруны билгели;
11) муниципаль казна учреждениеләре тарафыннан күрсәтелә торган түләүле хезмәтләрдән керемнәрне күчерү бюджетына юлламаның тәртибен һәм күләмен билгели, муниципаль унитар предприятиеләр тарафыннан җирле бюджетка салым

түләгәннән һәм башка мәҗбүри түләүләрдән соң калган табышның бер өлешен күчерүнең тәртибен, күләмнәрен һәм срокларын билгели;
12) җирле салымнар һәм җыемнар билгели, алар буенча ставкалар күләмнәрен билгели һәм аларны түләү буенча салымнар һәм җыемнар турындагы федераль законнарда бирелгән хокуклар чикләрендә ташламалар бирә;
13) муниципаль район бюджетына күчерелергә тиешле аерым салым булмаган керемнәрдән авыл җирлекләре бюджетларына керемнәрне күчерү нормативларын федераль законнар һәм Россия Федерациясе субъектлары законнары нигезендә билгели;
14) Җирлекнең контроль-хисап органнарын төзи, аларның составын раслый;
15) Җирлек бюджетының үтәлешен, бюджеттан тыш фондлар акчаларыннан, Җирлекне үстерү программаларыннан файдалануны, Җирлекнең Башкарма комитеты эшчәнлеген тикшереп тора;
16) Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм бюджет законнарының башка хокукый актлары, Җирлек уставы, башка муниципаль хокукый актлар нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

8 статья. Җирлек башлыгының бюджет вәкаләтләре

1. Җирлек башлыгы Җирлек советы тарафыннан сайлана һәм аның рәисе вәкаләтләрен башкара.
Җирлек башлыгы:
1) муниципаль берәмлек башка муниципаль берәмлекләрнең җирле үзидарә органнары, дәүләт хакимияте органнары, гражданнар һәм оешмалар белән мөнәсәбәтләрдә, ышанычнамәсез рәвештә муниципаль берәмлек исеменнән эш итә;
2)Җирлек Советы эшен оештыра, Җирлек Советы сессияләрен чакыра һәм аларда рәислек итә;
3) Җирлек Уставында билгеләнгән тәртиптә Җирлек Советы кабул иткән норматив хокукый актларга кул куя һәм халыкка җиткерә;
4)Җирлек Советын тоту һәм аның эшчәнлеген тәэмин итү өчен Җирлек бюджетында каралган чыгымнар буенча акча бүлүче булып тора;
5) җирле үзидарә органнары тарафыннан җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләрен һәм җирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны тәэмин итә;
14) бюджет үтәлешенә касса хезмәте күрсәткәндә Җирлек бердәм бюджет счетларында акчалар белән идарә итә;
15) казна акчалары исәбеннән түләтүләр турында суд карарларын үтәүгә бәйле башкарма документларның һәм башка документларның исәбен алып бара һәм саклауны гамәлгә ашыра;
16) Җирлекнең бюджет хисабын формлаштыра һәм төзи;
17)Җирлек бюджеты акчаларын алучыларның бюджет акчалары белән операцияләрне, бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының администраторлары акчалары белән, шулай ук бюджет кредитлары, бюджет инвестицияләре һәм муниципаль гарантияләр алучыларның бүлеп бирү, алу, максатчан файдалану һәм бюджет акчаларын кире кайтару шартларын үтәвен тикшереп тора;

18) үзенә буйсынучы күрсәтмә бирүчеләрнең һәм бюджет акчаларын алучыларның исемлеген төзи;
19) бюджет йөкләмәләре лимитының төп бүлүчеләре, бүлүчеләре һәм акчаларын алучылары өчен билгели;
20) бюджет ассигнованиеләрен һәм (яисә) бюджет йөкләмәләре лимитларын бюджет акчаларының баш бүлүчеләренә җиткерү тәртибен билгели;
21) Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы, Федераль салым хезмәте, Татарстан Республикасы буенча Федераль казначылык идарәсе белән бюджет мәсьәләләре буенча хезмәттәшлек итә;
22) Чираттагы финанс елына һәм план чорына җирлекнең социаль-икътисадый үсеш фаразын эшләүдә катнаша;
23) адреслы инвестиция программасын төзүдә катнаша;
24) чираттагы финанс елның гыйнварында Россия Федерациясендә эш көне булмаган бәйрәм көннәрендә гамәлгә ашыру һәм эшчәнлек алып бару өчен кирәкле бюджет акчалары алучыларны тәэмин итү тәртибен билгели;
25) җирле үзидарә органнары һәм (яисә) алар карамагындагы казна учреждениеләре булган бюджетлар кытлыкларын финанслау чыганаклары кодлары исемлеген раслый;
26) Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының бюджет законнары, Җирлек уставы, башка муниципаль хокукый актлар нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.
3. Җирлекнең финанс органының аерым бюджет вәкаләтләре Җирлекнең башкарма комитеты һәм Районның башкарма комитеты арасында килешү нигезендә районның финанс органы тарафыннан гамәлгә ашырылырга мөмкин.

9 статья. Җирлек башкарма комитетының бюджет вәкаләтләре

1. Җирлек башкарма комитеты:
1) план чорына социаль-икътисадый үсеш фаразын эшли;
2) Җирлекнең комплекслы социаль-икътисадый үсеше планнары һәм программалары проектларын эшли;
3) Җирлек Советы раслануга кирәкле документлар һәм материаллар белән Җирлек бюджеты проектын кертә;
4) Җирлек бюджетының үтәлешен һәм бюджет хисаплылыгын төзүне тәэмин итә, Җирлек Советын раслауга җирлек бюджеты үтәлеше турында еллык хисап тапшыра;
5) законнар нигезендә товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр җитештерүчеләргә юридик затларга (муниципаль учреждениеләргә субсидияләрдән тыш), шәхси эшкуарларга, физик затларга субсидияләр бирү тәртибен, шартларын билгели;
6) башкарма комитетның финанс ресурслары белән эш итә;
7) Җирлекнең чыгым йөкләмәләре реестрын алып бару тәртибен билгели;
8) үз вәкаләтләре чикләрендә расланган бюджет нигезендә Поселение чаралары белән эш итә;
9) казна учреждениеләре булып тормаган коммерциягә карамаган башка оешмаларга законнар нигезендә субсидияләр бирү тәртибен, шартларын һәм күләмен раслый;
10) муниципаль учреждениеләр хезмәтләренә тарифлар билгели;

11) Җирлек Советы карарлары нигезендә муниципаль берәмлек исеменнән кыйммәтле кәгазьләр чыгару юлы белән муниципаль эчке алынмаларны гамәлгә ашыра, Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан һәм муниципаль бурыч йөкләмәләре барлыкка килә торган кредит оешмаларыннан җирле бюджетка җәлеп ителә торган кредитлар ала, муниципаль мөлкәтне залогка тапшыру һәм муниципаль гарантияләр бирү юлы белән муниципаль эчке алынмаларны гамәлгә ашыра;
12) чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет расланган очракта (бюджет проектын төзегәндә төгәлләштерелгән очракта) бюджет һәм автоном учреждениеләр өчен муниципаль хезмәт күрсәтүләр (башкарыла торган эшләр) күләмен бер елга кадәр, чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет расланган очракта (бюджет проектын төзегәндә төгәлләштерелгән очракта) бер елга кадәр вакытка, тиешле хезмәтләрне кулланучылар булып торучы физик һәм (яисә) юридик затлар категорияләре исемлеген билгели, муниципаль биремнең үтәлешен тикшереп тору тәртибен, муниципаль биремне үтәү турындагы хисаплылык таләпләрен, физик яисә юридик затлар тарафыннан тиешле хезмәтләргә түләүгә түләүгә бәяләрнең иң чик бәяләрен (тарифларын) йә Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очракларда күрсәтелгән бәяләрне билгеләү тәртибен, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очракларда (тарифларны), муниципаль финанс хезмәтләрен күрсәтүне тәэмин итү күләмен билгели, җирле финанс чараларын үтәүне тәэмин итү тәртибен билгели;
13) расланган бюджет күләмендә җирле бюджет акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла торган муниципаль программаларны (ярдәмче программаларны) раслый, аларны гамәлгә ашыру срокларын билгели, муниципаль программаларны эшләү һәм аларны төзү һәм гамәлгә ашыру турында карарлар кабул итү тәртибен билгели;
14) муниципаль бюджет һәм автоном учреждениеләр төзи, аларның эшчәнлеген финанслау, муниципаль учреждениеләрне үзгәртеп оештыру һәм бетерү мәсьәләләрен хәл итә, шартнамә нигезендә билгеләп куя һәм аларның җитәкчеләрен үз вазыйфаларыннан азат итә;
15) җирлек Советы карары нигезендә муниципаль заказ төзи, җирлекнең үз матди һәм финанс чараларыннан файдаланып, җирлек ихтыяҗлары өчен эшләр заказчысы булып тора;
16) җирлекнең җирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;
17) Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Татарстан Республикасы Бюджет кодексында, бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган башка муниципаль хокукый актларда, җирлек уставында, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән мәсьәләләр буенча башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

10 статья. Халыкның контроль-хисап органының бюджет вәкаләтләре

1. Җирлекнең контроль-хисап органы Җирлек советы тарафыннан төзелә.
2. Җирлекнең контроль-хисап органын оештыру һәм аларның эшчәнлеге тәртибе "Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләрнең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турында" 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль закон, "Россия

Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, башка федераль законнар һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары, муниципаль норматив хокукый актлар белән билгеләнә. Федераль законнарда билгеләнгән очракларда һәм тәртиптә Җирлекнең контроль-хисап органы эшчәнлеген хокукый җайга салу шулай ук Татарстан Республикасы законнары белән гамәлгә ашырыла.

3. Җирлек советы Районның Контроль-хисап палатасы белән җирлекнең тышкы муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру буенча контроль-хисап органы вәкаләтләрен тапшыру турында Район Советы белән килешү төзергә хокуклы.

11 статья. Җирлек фондының финанс органы бюджет вәкаләтләре

1. Җирлекнең финанс органы муниципаль берәмлек территориясендә җирле үзидарә Советы төзи торган һәм бердәм финанс һәм салым сәясәтен гамәлгә ашыра торган, бюджет законнарында, муниципаль норматив хокукый актларда билгеләнгән бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы җирле үзидарәнең функциональ органы була.

2. Җирлекнең финанс органы:

1) Җирлек бюджетының проектын һәм уртача сроклы финанс планын төзи;

2) җирлек бюджетының җыелма бюджет язмасын төзи һәм төгәлләштерә;

3) Җирлек бюджетының проектын төзү һәм Җирлек бюджетының үтәлеше турында хисап төзү өчен кирәкле төп күрсәтмә бирүчеләрдән, акча алучылардан һәм материаллар ала;

4) төп администраторлары җирле үзидарә органнары һәм (яисә) алар карамагындагы казна учреждениеләре булган керемнәр төрләре буенча подваллар кодлары исемлеген раслый.

Бюджет керемнәренең баш администраторлары составы һәм (яисә) функцияләре үзгәргәндә, шулай ук бюджет керемнәре классификациясе кодлары структурасын бюджет керемнәренең баш администраторлары исемлегенә үзгәртү һәм билгеләү принциплары үзгәргәндә, шулай ук бюджетлар керемнәре классификациясенең аларга беркетелгән кодлары составына бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә генә җирлекнең финанс органының норматив хокукый акты нигезендә кертелә;

5) Россия Федерациясе Бюджет кодексында башкасы каралмаган булса, бюджет чыгымнарының максатчан статьялары исемлеген һәм кодларын билгели;

6) муниципаль бурыч белән идарә итүне тәэмин итә;

7) Җирлекнең башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә Җирлекнең чыгым йөкләмәләре реестрын алып бара, Татарстан Республикасы Финанс министрлыгына Җирлекнең чыгым йөкләмәләре реестрын билгеләнгән тәртиптә тапшыра;

8) муниципаль бурыч китабын алып бара.

Муниципаль бурыч китабына шушы йөкләмәләр төрләре буенча муниципаль берәмлекнең бурыч йөкләмәләре күләме турында, аларның барлыкка килү һәм үтәлү датасы турында, йөкләмәләрне тәэмин итү рәвешләре турында белешмәләр, шулай ук муниципаль озак вакытлы китапка кертелү тәртибе һәм срогы Дәүләт Советының башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә торган башка мәгълүмат кертелә;

9) касса планын төзү һәм алып бару тәртибен, шулай ук бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, бюджет керемнәренең баш администраторлары, бюджет дефицитын

финанслау чыганакларының төп администраторлары тарафыннан касса планын төзү һәм алып бару өчен кирәкле белешмәләрне тапшыру составын һәм срокларын билгели;
10) бюджет чараларын, аларга үзгәрешләр кертүне дә кертеп, баш бүлүчеләрнең (күрсәтмәчеләрнең) бюджет язмаларын төзү һәм алып бару тәртибен; бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджет ассигнованиеләре исәбеннән үтәлергә тиешле акчалата йөкләмәләр өчен түләүне санкцияләүне билгели;
11) бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру методикасын һәм тәртибен билгели;
12) баш бүлүчегә, боерык бирүчегә һәм бюджет акчаларын алучыларга карата төп бүлүчеләрне, боерык бирүчеләрне һәм бюджет акчаларын алучыларны финанслауга заявкалар нигезендә финанслауның иң чик күләмнәрен билгели;
13) Җирлек бюджетын үтәгәндә фактта алынган керемнәрне агымдагы финанс елына (агымдагы финанс елына һәм план чорына) муниципаль хисаплашуларны биләүгә, муниципаль бурычны каплауга, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексының 217 статьясындагы 3 пунктында каралган күләмдә бюджет ассигнованиеләре җитмәгән очракта муниципаль берәмлекнең гавами норматив йөкләмәләрен үтәүгә бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә җибәрергә хокуклы;
14) бюджет үтәлешенә касса хезмәте күрсәткәндә Җирлек бердәм бюджет счетларында акчалар белән идарә итә;
15) казна акчалары исәбеннән түләтүләр турында суд карарларын үтәүгә бәйле башкарма документларның һәм башка документларның исәбен алып бара һәм саклауны гамәлгә ашыра;
16) Җирлекнең бюджет хисабын формлаштыра һәм төзи;
17)Җирлек бюджеты акчаларын алучыларның бюджет акчалары белән операцияләрне, бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының администраторлары акчалары белән, шулай ук бюджет кредитлары, бюджет инвестицияләре һәм муниципаль гарантияләр алучыларның бүлеп бирү, алу, максатчан файдалану һәм бюджет акчаларын кире кайтару шартларын үтәвен тикшереп тора;
18) үзенә буйсынучы күрсәтмә бирүчеләрнең һәм бюджет акчаларын алучыларның исемлеген төзи;
19) бюджет йөкләмәләре лимитының төп бүлүчеләре, бүлүчеләре һәм акчаларын алучылары өчен билгели;
20) бюджет ассигнованиеләрен һәм (яисә) бюджет йөкләмәләре лимитларын бюджет акчаларының баш бүлүчеләренә җиткерү тәртибен билгели;
21) Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы, Федераль салым хезмәте, Татарстан Республикасы буенча Федераль казначылык идарәсе белән бюджет мәсьәләләре буенча хезмәттәшлек итә;
22) Чираттагы финанс елына һәм план чорына җирлекнең социаль-икътисадый үсеш фаразын эшләүдә катнаша;
23) адреслы инвестиция программасын төзүдә катнаша;
24) чираттагы финанс елның гыйнварында Россия Федерациясендә эш көне булмаган бәйрәм көннәрендә гамәлгә ашыру һәм эшчәнлек алып бару өчен кирәкле бюджет акчалары алучыларны тәэмин итү тәртибен билгели;

25) җирле үзидарә органнары һәм (яисә) алар карамагындагы казна учреждениеләре булган бюджетлар кытлыкларын финанслау чыганаклары кодлары исемлеген раслый;
26) Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының бюджет законнары, Җирлек уставы, башка муниципаль хокукый актлар нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.
3. Җирлекнең финанс органының аерым бюджет вәкаләтләре Җирлекнең башкарма комитеты һәм Районның башкарма комитеты арасында килешү нигезендә районның финанс органы тарафыннан гамәлгә ашырылырга мөмкин.

12 статья. Бюджет акчалары баш урнаштыручының бюджет вәкаләтләре

1. Төп күрсәтмә бирүчеләр һәм бюджет акчалары бүлүчеләр исемлеге Җирлек бюджеты турында Җирлек Советы карары белән расланган Җирлек бюджеты чыгымнарының ведомство структурасы белән билгеләнә.
2. Бюджет акчаларының баш бүлүчесе:
1) расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә бюджет акчаларыннан файдалануның нәтиҗәлелеген, адреслылыгын һәм максатчан характерын тәэмин итә;
2) үзенә буйсынган күрсәтмә бирүчеләрнең һәм бюджет акчаларын алучыларның исемлеген төзи;
3) үзенә расланган бюджет йөкләмәләре һәм бюджет ассигнованиеләре лимитлары чикләрендә башкарылырга тиешле чыгым йөкләмәләре реестрын алып бара;
4) Җирлек бюджетының тиешле чыгымнарын планлаштыра, бюджет ассигнованиеләрен нигезләүне төзи;
5) бюджет язмасын төзи, раслый һәм алып бара, бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләре лимитларын ведомство буйсынуындагы эш бирүчеләр һәм бюджет чараларын алучылар буенча төзи һәм бюджетның тиешле өлешен башкара;
6) бюджет йөкләмәләре лимитларын формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;
7) җыелма бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;
8) казна учреждениеләре булып торучы бюджет акчаларын алучыларның ведомство буйсынуындагы бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;
9) муниципаль биремнәрне төзи һәм раслый;
10) башка бюджетара трансфертларны алучылар тарафыннан аларны биргәндә билгеләнгән шартларның, максатларның һәм тәртипнең үтәлешен тәэмин итә;
11) түбәндәге максатларга юнәлтелгән эчке финанс контролен гамәлгә ашыра:
бюджет акчаларын тотучы һәм аның карамагындагы боерык бирүчеләр һәм бюджет акчаларын алучылар тарафыннан чыгымнар буенча бюджет төзү һәм үтәү процедураларының эчке стандартларын һәм процедураларын үтәү;
бюджет акчаларыннан файдалануның экономиясен һәм нәтиҗәлелеген арттыру чараларын әзерләү һәм оештыру;
12) бюджет акчаларының баш бүлүчесенең бюджет хисабын төзи;
13) үзенә буйсынучы бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләре буенча муниципаль берәмлек исеменнән тиешенчә җавап бирә;
14) муниципаль берәмлек исеменнән судта муниципаль берәмлеккә карата дәгъвалар буенча җаваплы вәкил буларак чыгыш ясый:

а) җирле үзидарә органнарының яисә әлеге органнарның вазыйфаи затларының законсыз гамәлләре (гамәл кылмавы) нәтиҗәсендә физик затка яисә юридик затка китерелгән зыянны ведомстволарныкы буенча, шул исәптән законнарга туры килми торган җирле үзидарә органнары актларын чыгару нәтиҗәсендә каплау турында;
б) казна учреждениесе булып торучы бюджет акчаларын алучыга аның акчалата йөкләмәләрен үтәү өчен тапшырылган бюджет йөкләмәләре лимитлары җитмәгәндә тәкъдим ителә;
15) Россия Федерациясе законнарында һәм аның нигезендә кабул ителә торган муниципаль хокукый актларда, шулай ук әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән бүтән бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.
3. Бюджет чараларын гамәлгә ашыру:
1) Җирлек бюджетының тиешле чыгымнарын планлаштыра;
2) бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләре лимитларын ведомство буйсынуындагы күрсәткечләр һәм (яисә) бюджет акчаларын алучылар буенча бүлә һәм Җирлек бюджетының тиешле өлешен башкара;
3) бюджет акчаларын баш бүлүчегә бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;
4) бюджет акчаларының тиешле баш идарәчесе тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет акчаларының баш бүлүчесенең үз карамагында булган аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.
13 статья. Җирлек бюджеты керемнәренең баш администраторы
1. Җирле үзидарә органнары булып торучы һәм (яисә) алар карамагындагы казна учреждениеләре карамагындагы җирлек керемнәренең баш администраторларының бюджет вәкаләтләре җирлекнең башкарма комитеты билгеләгән һәм Җирлек Советы раслаган Поселение бюджеты турындагы карар белән расланган тәртиптә гамәлгә ашырыла.
2. Җирлек бюджеты керемнәренең баш администраторы:
1) җирлек бюджеты керемнәренең аңа буйсынучы администраторлары исемлеген төзи;
2) урта сроклы финанс планын һәм (яисә) Җирлек бюджеты проектын төзү өчен кирәкле белешмәләрне тапшыра;
3) Җирлек бюджеты керемнәренең баш администраторын формалаштыра һәм аның бюджет хисабын тапшыра;
4) Россия Федерациясе керемнәре чыганаклары исемлегенә һәм бюджет керемнәре чыганаклары реестрына беркетелгән керем чыганаклары турындагы белешмәләрне кертү өчен;
5) керемнәр буенча бюджетны төзү һәм үтәү процедураларын үтәүгә, бюджет хисаплылыгын төзүгә һәм әлеге баш администратор тарафыннан бюджет керемнәренең баш администраторы һәм бюджет керемнәренең ведомство буйсынуындагы администраторлары тарафыннан бюджет исәбен алып баруга юнәлдерелгән эчке финанс контролен гамәлгә ашыра;
6) Россия Федерациясенең бюджет законнарында һәм аның нигезендә кабул ителә торган муниципаль хокукый актларда, шулай ук әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән бүтән бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.
3. Бюджет керемнәре администраторы:

1) алар буенча бюджетка түләүләрне, пеняларны һәм штрафларны башкаруның тулысынча һәм үз вакытында башкарылуын исәпләүне, исәпкә алуны һәм тикшереп торуны гамәлгә ашыра;
2) бюджетка түләүләр буенча бурыч, пенялар һәм штрафлар түләтүне гамәлгә ашыра;
3) бюджетка артык түләнгән (түләтелгән) түләүләрне, пеняларны һәм штрафларны, шулай ук мондый кире кайтаруны үз вакытында башкармаган өчен процентларны һәм артык түләтелгән суммага исәпләнгән процентларны кире кайтару турында карар кабул итә һәм Россия Федерациясе Финанс министрлыгы билгеләгән тәртиптә кире кайтаруны гамәлгә ашыру өчен Федераль казначылык органына йөкләмә тапшыра;
4) Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына түләүләрне исәпләү (төгәлләштерү) турында карар кабул итә һәм Федераль казначылык органына хәбәрнамә тапшыра;
5) “Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында” 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән тәртип нигезендә дәүләт һәм муниципаль түләүләр турында дәүләт мәгълүмат системасына, Россия Федерациясе законнарында каралган очраклардан тыш, физик һәм юридик затлар тарафыннан муниципаль хезмәтләр өчен акча түләү өчен кирәкле мәгълүматны, шулай ук Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары керемнәрен формалаштыру чыганаклары булган башка түләүләрне бирә;
6) бюджет керемнәренең баш администраторы билгеләгән очракта һәм тәртиптә, Җирлек бюджеты керемнәренең баш администраторына җирлек бюджеты керемнәренең тиешле баш администраторы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен кирәкле белешмәләрне һәм бюджет хисаплылыгын төзи һәм тапшыра;
7) Россия Федерациясенең бюджет законнарында һәм аның нигезендә кабул ителә торган муниципаль хокукый актларда, шулай ук әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән бүтән бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

14 статья. Җирлек җирлегенең бюджет акчаларын алучының бюджет вәкаләтләре

1. Бюджет чараларын алучы:
1) финанс-хуҗалык эшчәнлеге планын төзи һәм аны үти;
2) бюджет йөкләмәләренең һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләренең китерелгән лимитлары чикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә һәм (яисә) үти;
3) үзенә каралган бюджет ассигнованиеләренең нәтиҗәлелеген, максатчан файдалануын тәэмин итә;
4) бюджет язмасын үзгәртү буенча тәкъдимнәрне баш күрсәтмә бирүчегә (күрсәтмә бирүчегә) кертә;
5) бюджет исәбен алып бара йә килешү нигезендә башка муниципаль учреждениегә (үзәкләштерелгән бухгалтериягә) вәкаләт бирә;
6) бюджет акчаларын алучының тиешле баш бүлүчегә (күрсәтмә бирүчегә) бюджет хисабын төзи һәм тапшыра;
7) Россия Федерациясенең бюджет законнарында һәм аның нигезендә кабул ителә торган муниципаль хокукый актларда, шулай ук әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән бүтән бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

15 статья. Бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторының (администраторының) бюджет вәкаләтләре

1. Җирлек Советы карары белән бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары (администраторлары) исемлеге раслана.

2. Җирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаклары администраторы:

1) бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча керемнәр һәм түләүләрне планлаштыра (фаразлый), бюджетның бердәм счетында акчаларның калган өлешләре белән идарә итү операцияләреннән тыш;

2) Җирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаклары бюджетына керүнең тулылыгын һәм үз вакытында башкарылуын тикшереп тора;

3) җирлекнең бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджеттан керемнәр һәм түләүләр тәэмин итә;

4) бюджет хисабын төзи һәм тапшыра;

5) бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча эчке стандартларны һәм бюджетны төзү һәм үтәү процедураларын үтәүгә, бюджет хисаплылыгын төзү һәм бюджет исәбен алып баруга юнәлдерелгән эчке финанс контролен гамәлгә ашыра, бу баш администратор тарафыннан бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары һәм бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары администраторлары тарафыннан;

6) Россия Федерациясенең бюджет законнарында һәм аның нигезендә кабул ителә торган муниципаль хокукый актларда, шулай ук әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән бүтән бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

16 статья. Муниципаль казна учреждениеләренең хокукый хәле үзенчәлекләре

1. Муниципаль казна учреждениесе, әгәр Россия Федерациясе законнары белән башкасы билгеләнмәгән булса, бюджет чараларын баш бүлүченең (күрсәтмә бирүченең) бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы җирлекнең җирле үзидарә органы карамагында була.

Бюджет чараларын алучының бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда казна учреждениесенең үз карамагында булган бюджет акчаларын баш бүлүче (бүлүче) белән үзара эшчәнлеге Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Россия Федерациясе Граждан кодексы, "Коммерциягә карамаган оешмалар турында" Федераль закон нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Казна учреждениесе эшчәнлеген финанс белән тәэмин итү Поселение бюджеты акчалары исәбеннән һәм бюджет сметасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

3. Муниципаль казна учреждениесе, әгәр мондый хокук аның гамәлгә кую документларында каралган булса гына, керем китерә торган эшчәнлекне гамәлгә ашырырга мөмкин. Күрсәтелгән эшчәнлектән алынган керемнәр Җирлек бюджетына керә.

4. Муниципаль казна учреждениесе Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә Федераль казначылыкта ачылган шәхси счетлар аша бюджет чаралары белән операцияләрне гамәлгә ашыра.

5. Муниципаль контрактларның муниципаль казна учреждениесе тарафыннан бюджет акчалары исәбеннән үтәлергә тиешле башка шартнамәләр төзү һәм түләү, әгәр Россия Федерациясе Бюджет кодексында башкасы билгеләнмәгән булса, казна учреждениесенә җиткерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә муниципаль берәмлек исеменнән башкарыла.

Муниципаль контрактлар төзегәндә Нигезләмәнең әлеге өлешенең муниципаль казна учреждениесе тарафыннан таләпләрне, башка шартнамәләрне бозу аларны суд тарафыннан әлеге казна учреждениесе карамагында булган бюджет чараларын баш бүлүченең (күрсәтмә бирүченең) бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы җирле үзидарә органы дәгъвасы буенча гамәлгә яраксыз дип тану өчен нигез булып тора.
6. Бюджет чараларын алучы буларак казна учреждениесенә элек җиткерелгән бюджет йөкләмәләре лимитларының бюджет акчаларын баш бүлүче (күрсәтмә бирүче) буларак киметелгән очракта, ул тоткыннардан килеп чыга торган бюджет йөкләмәләрен казна учреждениесе тарафыннан үтәү мөмкинлеге булмауга китерә:
- муниципаль контрактлар, казна учреждениесе дәүләт һәм муниципаль ихтыяҗларны тәэмин итү өчен товарларны, эшләрне, хезмәт күрсәтүләрне сатып алулар өлкәсендә контракт системасы турындагы Россия Федерациясе законнары нигезендә мондый муниципаль контрактларның яңа шартларын, шул исәптән аларны үтәү бәясе һәм (яисә) сроклары һәм товарның (эш, хезмәт күрсәтүләрнең) саны (күләме) буенча килештерүне тәэмин итәргә тиеш;
- башка килешүләр (килешүләр), казна учреждениесе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган гомуми таләпләр нигезендә мондый шартнамәләрнең (килешүләрнең) яңа шартларын килештерүне тәэмин итәргә тиеш, ә килешүне (килешүне) өзү яңа шартлар буенча килешүгә ирешмәгән очракта.
Муниципаль контракт, башка шартнамә (килешү) ягы казна учреждениесеннән бары тик фактта тотылган зыянны гына кайтаруны таләп итәргә хокуклы, ул муниципаль контракт, башка килешү (килешү) шартларын турыдан-туры үзгәртүгә бәйле.
7. Муниципаль казна учреждениесенә аның акчалата йөкләмәләрен үтәү өчен җиткерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары җитәрлек булмаганда, муниципаль берәмлек исеменнән мондый йөкләмәләр буенча тиешле муниципаль казна учреждениесе карамагында булган бюджет акчалары баш күрсәтмәсенең бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы җирле үзидарә органы тиешенчә җавап бирә.
8. Муниципаль казна учреждениесе судта дәгъвачы һәм җавап бирүче буларак мөстәкыйль чыгыш ясый.
9. Муниципаль казна учреждениесе Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә башкару документында күрсәтелгән акчалата йөкләмәләрне үтәүне тәэмин итә.
10. Муниципаль казна учреждениесе кыйммәтле кәгазьләр (заемнар) сатып алырга һәм кредит (заемнар) алырга хокуклы түгел. Муниципаль казна учреждениесенә субсидияләр һәм бюджет кредитлары бирелми.
11. Муниципаль казна учреждениесе шартнамә (килешү) нигезендә башка оешмага (үзәкләштерелгән бухгалтериягә) бюджет исәбен алып бару һәм бюджет хисаплылыгын формалаштыру вәкаләтләрен тапшырырга хокуклы.
12. Әлеге статьяда билгеләнгән нигезләмәләр, күрсәтелгән органнарның вәкаләтләрен билгели торган Россия Федерациясе бюджет законнары нигезләмәләрен исәпкә алып, җирле үзидарә органнарына (муниципаль органнарга) кагыла.

17 статья. Халыкның җирлек бюджеты үтәлешенә касса хезмәте күрсәтүне гамәлгә ашыру тәртибе

1. Җирлек бюджеты үтәлешенә кассалы хезмәт күрсәтүне Федераль казначылык Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм (яисә) Татарстан Республикасы Финанс министрлыгының вәкаләтле органы Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы

(Татарстан Республикасы Финанс министрлыгының территориаль органы) тарафыннан Федераль казначылыкның бюджет үтәлеше буенча аерым функцияләр башкару турындагы килешү нигезендә Федераль казначылыкның территориаль органы тарафыннан бюджет үтәлешенә касса хезмәте күрсәтелгәндә федераль казначылыкны гамәлгә ашыра.

2. Бюджетлар үтәүгә касса хезмәте күрсәткәндә:

бюджетларның бердәм счетларында акчалар белән идарә итүне Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, муниципаль хокукый актлар нигезендә җирлекнең финанс органы гамәлгә ашыра;

бюджеттан касса түләүләре Федераль казначылык органына һәм (яисә) территориаль органы тарафыннан Федераль казначылык органына һәм (яисә) Татарстан Республикасы Финанс министрлыгының территориаль органына тапшырылган түләү документлары нигезендә, аларны тапшыру чираты тәртибендә һәм бюджетның бердәм счетында акчаларның факттагы өлеше чикләрендә гамәлгә ашырыла;

бюджетның бердәм счетында бюджеттан касса кертемнәре һәм касса түләүләре буенча барлык операцияләр Федераль казначылык органы һәм (яисә) Татарстан Республикасы Финанс министрлыгының Россия Федерациясе бюджет классификациясе кодлары буенча территориаль органы тарафыннан уздырыла һәм исәпкә алына;

Федераль казначылык органнары һәм (яисә) Татарстан Республикасы Финанс министрлыгының территориаль органнары Җирлекнең финанс органына тиешле бюджетларны үтәү буенча касса операцияләре турында мәгълүмат, шулай ук консолидацияләнгән бюджетка керүче башка бюджетларны үтәү буенча касса операцияләре турында мәгълүмат тапшыралар.

3. В случае передачи органу Федерального казначейства и (или) территориальному органу Министерства Финансов Республики Татарстан отдельных функций по исполнению бюджета Поселения в соответствии с соглашением об осуществлении этих функций, заключенным с учетом положений статьи 168 Бюджетного кодекса Российской Федерации, особенности кассового обслуживания бюджета устанавливает Федеральное казначейство в соответствии с положениями пункта 1 ст. 241.1 Бюджетного кодекса Российской Федерации.

4. Банк депозитларында бюджет акчаларын урнаштыру, банк депозитларында бюджет акчаларын урнаштыру һәм алынган керемнәрне ышанычлы идарәгә тапшыру исәбеннән бюджет үтәлеше процессында өстәмә керемнәр алу, Россия Федерациясе Бюджет кодексында каралган очраклардан тыш, рөхсәт ителми.

Банк депозитларында Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә урнаштырылган агымдагы финанс елы ахырына акчалар булу рөхсәт ителә.

18 статья. Җирлек бюджетының үтәлешенә финанс контролен гамәлгә ашыручы җирле үзидарә органнары

1. Җирлек бюджетының үтәлешенә финанс контролен гамәлгә ашыручы органнар түбәндәгеләр була:

1) Җирлек советы;

2) Җирлекнең контроль-хисап органы;

3) Җирлекнең финанс органы;

4) җирлекнең башкарма комитеты;

5) бюджет акчаларының баш бүлүчесе;
6) бюджет керемнәренең баш администраторы;
7) бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы.
2. Җирлек советы түбәндәгеләрне гамәлгә ашыра:
1) җирлек бюджеты турында Поселения Советы карары проектын һәм бюджет-финанс өлкәсендә Җирлек Советы карарларының башка проектларын карау һәм раслау барышында башлангыч контроль;
2) агымдагы контроль - Җирлек бюджеты турында Җирлек Советы карарын үтәүнең аерым мәсьәләләрен тикшерү барышында;
3) аннан соңгы контроль - аны үтәүнең законлылыгын, исәпкә алуның һәм хисаплылыкның дөреслеген билгеләү максатларында Җирлек бюджетын үтәү нәтиҗәләре буенча.
3. Җирлекнең контроль-хисап органы Россия Федерациясе Бюджет кодексы, "Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләрнең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турында" 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә бюджет хокук мөнәсәбәтләре өлкәсендә тышкы муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыра.
4. Җирлекнең башкарма комитеты бюджет хокук мөнәсәбәтләре өлкәсендә эчке муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыра.
5. Җирлекнең финанс органы тарафыннан финанс контролен гамәлгә ашыру рәвешләре һәм тәртибе Россия Федерациясе Бюджет кодексы, бюджет законнарының башка актлары һәм Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының норматив хокукый актлары һәм муниципаль норматив хокукый актлар белән билгеләнә.
6. Бюджет акчаларының баш бүлүчеләре бюджет акчаларыннан файдалануның хокук ягыннан, максатчан, нәтиҗәле файдалануын тәэмин итү өлешендә бюджет акчаларының ведомство буйсынуындагы эш бирүчеләргә (алучыларга) финанс контролен гамәлгә ашыралар.
Бюджет акчаларының төп күрсәтмә бирүчеләре субсидияләрдән, субвенцияләрдән файдалануны күрсәтелгән акчаларны бюджеттан биргәндә билгеләнгән шартларга һәм максатларга туры китереп тикшереп торалар.
Бюджет акчаларын төп бүлүчеләр бюджет акчаларын алучылар (алучылар) һәм муниципаль унитар предприятиеләр карамагындагы эш бирүчеләргә тикшерүләр уздырырга хокуклы.
7. Бюджет керемнәренең баш администраторлары ведомство буйсынуындагы администраторларга керемнәр администрацияләү функцияләрен гамәлгә ашыру буенча бюджет керемнәренең финанс контролен гамәлгә ашыралар.
Бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының ведомство буйсынуындагы администраторлары тарафыннан бюджет кытлыгын финанслау чыганакларын бюджеттан касса түләүләрен финанслауны финанс контролендә тота.
Бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының ведомство буйсынуындагы администраторларына тикшерүләр уздырырга хокуклы.

19 статья. Җирлек бюджеты керемнәре

1. Җирлек бюджеты керемнәренә салым керемнәре, салым булмаган керемнәр һәм кире кайтарылмый торган керемнәр керә.
2. Җирлек бюджетына Салымнар һәм җыемнар турында Россия Федерациясе законнары нигезендә Җирлек Советы билгели торган түбәндәге җирле салымнардан салым керемнәре күчерелә:
1) җир салымы - 100 процент норматив буенча;
2) физик затлар мөлкәтенә салым - 100 процент норматив буенча.
3. Җирлек бюджетына федераль салымнар һәм җыемнардан, шулай ук Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы бюджет законнары нигезендә региональ салымнар күчерелә.
4. Җирле бюджетның салым булмаган керемнәре Россия Федерациясе Бюджет кодексының 41, 42, 46, 58 һәм 62 статьялары нигезендә төзелә.
5. Җирлек Советы карары белән җирле салымнар кертелә, алар буенча салым ставкалары билгеләнә һәм Россия Федерациясенең салым һәм җыемнар турындагы законнарында вәкиллекле органга бирелгән хокуклар чикләрендә җирле салымнар буенча салым ташламалары бирелә.
6. Агымдагы финанс ел дәвамында аларның үз көчләренә керүен фаразлаучы җирле салымнар турында Поселение Советы карарына үзгәрешләр кертү агымдагы финанс елына (агымдагы финанс елы һәм план чоры) җирле бюджет турында Җирлек Советы карарына тиешле үзгәрешләр кертелгән очракта гына рөхсәт ителә.
7. Җирле салымнарны һәм җыемнарны билгеләү, үзгәртү һәм гамәлдән чыгару, җирле бюджет акчаларыннан чыгымнарны гамәлгә ашыру каралган җирлек Советының норматив хокукый актлары Җирлекнең Башкарма комитеты җитәкчесе инициативасы буенча гына яисә Җирлек башкарма комитеты җитәкчесе бәяләмәсе булганда гына җирлек Советы каравына кертелергә мөмкин.

20 статья. Җирлек бюджеты керемнәре чыганаклары исемлеге һәм реестрлары

1. Җирлекнең финанс органы Җирлек бюджетының керем чыганаклары реестрын алып бара.
2. Җирлек бюджеты керемнәре чыганаклары исемлеге дигәндә, җирлек бюджеты керемнәре исемлеген төзү чыганаклары булган җирле салымнар һәм башка мәҗбүри түләүләр җыелмасы (исемлеге), җирлек бюджеты керемнәре исемлеген төзү тәртибендә аларның барлыкка килүенең хокукый нигезләрен, исәпләү тәртибен (күләмнәрен, ставкаларын, ташламаларын) һәм җирлек бюджеты керемнәре чыганакларының башка характеристикаларын күрсәтеп, җирле салымнар һәм башка мәҗбүри түләүләр җыелмасы (исемлеге) аңлашыла.
3. Бюджет керемнәре чыганаклары реестры дигәндә, Җирлек керемнәре чыганаклары исемлеге нигезендә бюджетны төзү, раслау һәм үтәү барышында барлыкка килә торган җирлек бюджеты керемнәре чыганаклары буенча бюджет керемнәре турында мәгълүмат җыелмасы аңлашыла.
4. Җирлек керемнәре чыганаклары исемлеген төзү һәм алып бару тәртибе, мәгълүмат составына карата гомуми таләпләр, Җирлек керемнәре чыганаклары реестрын төзү һәм алып бару тәртибе, Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

5. Җирлекнең бюджет керемнәре чыганаклары реестрлары җирлекнең башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә төзелә һәм алып барыла.
6. Җирлек бюджетының керем чыганаклары реестрлары законнар нигезендә Татарстан Республикасы Финанс министрлыгына тапшырыла.

21 статья. Җирлек бюджеты чыгымнары

1. Җирлек бюджеты чыгымнарын формалаштыру Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән дәүләт хакимияте органнарының, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарының һәм җирле үзидарә органнарының вәкаләтләрен чикләүгә бәйле чыгым йөкләмәләре нигезендә гамәлгә ашырыла, аларның үтәлеше Россия Федерациясе законнары, шартнамәләр һәм килешүләр нигезендә чираттагы финанс елында һәм план чорында Поселение бюджеты акчалары исәбеннән башкарылырга тиеш.
2. Бюджет ассигнованиеләренә түбәндәгеләр керә:
1) муниципаль хезмәтләр күрсәтү (эшләр башкару), шул исәптән муниципаль ихтыяҗлар өчен товарлар кайтартуга, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә муниципаль контрактлар өчен түләүгә ассигнованиеләр;
2) халыкны социаль тәэмин итү;
3) муниципаль учреждениеләр булмаган юридик затларга бюджет инвестицияләре бирү;
4) юридик затларга (дәүләт (муниципаль) учреждениеләргә), индивидуаль эшкуарларга, физик затларга субсидияләр бирү;
5) бюджетара трансфертлар бирү;
6) халыкара хокук субъектларына түләүләр, кертемнәр, түләүсез күчерүләр бирү;
7) муниципаль бурычка хезмәт күрсәтү;
8) җирле үзидарә органнарының яисә әлеге органнарның вазыйфаи затларының законсыз гамәлләре (гамәл кылмаулары) нәтиҗәсендә гражданга яисә юридик затка китерелгән зыянны түләтү турында муниципаль берәмлеккә карата дәгъвалар буенча суд актларын үтәү.
3. Муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) бюджет ассигнованиеләренә түбәндәге ассигнованиеләр керә:
1) казна учреждениеләре функцияләрен үтәүне тәэмин итү, шул исәптән физик һәм (яисә) юридик затларга муниципаль хезмәтләр күрсәтү (эшләр башкару);
2) бюджет һәм автоном учреждениеләргә субсидияләр бирү, алар тарафыннан муниципаль биремне үтәүне финанс белән тәэмин итүгә субсидияләрне дә кертеп;
3) муниципаль учреждениеләр булмаган коммерциягә карамаган оешмаларга субсидияләр бирү, шул исәптән күрсәтелгән оешмалар тарафыннан физик һәм (яисә) юридик затларга муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) шартнамәләр (килешүләр) нигезендә;
4) муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыру;
5) муниципаль ихтыяҗлар өчен товарлар, эшләр һәм хезмәт күрсәтүләр сатып алу (казна учреждениесе функцияләрен үтәүне тәэмин итү өчен бюджет ассигнованиеләреннән һәм казна учреждениеләре муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләреннән тыш), шул исәптән:

- социаль өлкәдә муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә муниципаль социаль заказны үтәүне финанс белән тәэмин итү максатларында товарлар, эшләр, хезмәтләр җитештерүчеләргә, юридик затларга, шәхси эшкуарларга, шулай ук физик затларга субсидияләр бирү.
4. Муниципаль биремдә түбәндәгеләр булырга тиеш:
күрсәтелгән муниципаль хезмәтләрнең (башкарыла торган эшләрнең) сыйфатын һәм (яисә) күләмен (эчтәлеген) характерлаучы күрсәткечләр;
муниципаль биремнең үтәлешен тикшереп тору тәртибе, шул исәптән аны вакытыннан алда туктату шартлары һәм тәртибе;
муниципаль биремнең үтәлеше турындагы хисаплылык таләпләре.
Физик һәм юридик затларга муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә муниципаль биремдә шулай ук түбәндәгеләр булырга тиеш:
тиешле хезмәтләрдән файдаланучы физик һәм (яисә) юридик затлар категорияләрен билгеләү;
тиешле хезмәтләр күрсәтү тәртибе;
Россия Федерациясе законнарында аларны түләүле нигездә күрсәтү каралган очракларда физик яисә юридик затларның тиешле хезмәт күрсәтүләре өчен түләүгә иң чик бәяләр (тарифлар), яисә Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очракларда күрсәтелгән бәяләрне (тарифларны) билгеләү тәртибе.
5. Муниципаль бирем күрсәткечләре муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга), казна учреждениесенең бюджет сметасын төзүгә бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру өчен, шулай ук бюджет яисә автоном учреждениегә муниципаль биремне үтәүгә субсидияләр күләмен билгеләү өчен бюджет проектын төзегәндә файдаланыла.
6. Муниципаль бирем бюджет һәм автоном учреждениеләр өчен төзелә.
7. Муниципаль биремне үтәүне финанс белән тәэмин итү җирлек башкарма комитетының муниципаль актында билгеләнгән тәртиптә Поселения бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.
8. Муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә гамәлгә ашырыла.
9. Муниципаль ихтыяҗларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алулар "Дәүләт һәм муниципаль ихтыяҗларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында" Федераль закон нигезендә гамәлгә ашырыла.
Бюджет акчаларын алучылар муниципаль контрактлар төземичә гамәлгә ашырылган сатып алулар реестрын алып барырга тиеш.
Муниципаль контрактлар төземичә гамәлгә ашырылган сатып алулар реестрларында сатып алына торган товарларның, эшләрнең һәм хезмәт күрсәтүләрнең кыскача атамасы; тәэмин итүчеләрнең, подрядчыларның һәм хезмәт күрсәтүләрне башкаручыларның исеме һәм урнашу урыны, сатып алу бәясе һәм датасы булырга тиеш.
10. Муниципаль биремнәрне үтәүне финанс белән тәэмин итү җирлекнең башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә Поселение бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

Күрсәтелгән бюджет ассигнованиеләрен һәм (яисә) бюджет йөкләмәләре лимитларын бюджет акчаларының баш күрсәтмәчеләренә җиткерү тәртибе авылның финанс органы тарафыннан билгеләнә.
Күрсәтелгән тәртипне раслаганчы тиешле бюджет ассигнованиеләрен һәм (яисә) бюджет йөкләмәләре лимитларын баш күрсәтмәчеләргә (боеручыларга) яисә бюджет акчаларын алучыларга җиткерү рөхсәт ителми.
11. Халыкны социаль тәэмин итүгә бюджет ассигнованиеләренә гражданнарга социаль түләүләр бирүгә йә халыкка социаль ярдәм чараларын гамәлгә ашыру максатларында товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алуга бюджет ассигнованиеләре керә.
Халыкны социаль тәэмин итүгә чыгым йөкләмәләре гавами норматив йөкләмәләр кабул итү нәтиҗәсендә туарга мөмкин.
12. Юридик затларга (муниципаль учреждениеләргә субсидияләр-дән тыш), индивидуаль эшкуарларга, шулай ук физик затларга - товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр җитештерүчеләргә субсидияләр, алынмаган керемнәрне каплау һәм (яисә) товарларны җитештерүгә (саткан товарлардан тыш), эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә бәйле чыгымнарны каплау максатларында түләүсез һәм кире кайтарылмый торган нигездә бирелә.
Юридик затларга (муниципаль учреждениеләргә субсидияләр, шулай ук әлеге пунктның 1 абзацында күрсәтелгән субсидияләр), индивидуаль эшкуарларга, шулай ук физик затларга - товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр җитештерүчеләргә субсидияләр - Җирлек бюджеты турында Поселение Советы карарында һәм аның нигезендә кабул ителә торган җирлек башкарма комитетының муниципаль актларында яисә аларга вәкаләтле җирле үзидарә органнары актларында каралган очракларда һәм тәртиптә бирелә.
Юридик затларга (муниципаль учреждениеләргә субсидияләр), индивидуаль эшкуарларга, шулай ук физик затларга - товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр җитештерүчеләргә субсидияләр бирүне җайга сала торган муниципаль хокукый актлар түбәндәгеләрне билгеләргә тиеш:
1) субсидия алу хокукына ия товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр җитештерүчеләрнең юридик затларны (муниципаль учреждениеләрдән тыш), индивидуаль эшкуарларны, физик затларны сайлап алу категорияләре һәм (яисә) критерийлары;
2) субсидияләр бирү максатлары, шартлары һәм тәртибе, шулай ук аларны бирү нәтиҗәләре;
3) аларны биргәндә билгеләнгән шартлар бозылган очракта, субсидияләрне кире кайтару тәртибе.
Әлеге пунктта каралган субсидияләр җирле бюджеттан концессион килешүләр турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә төзелгән концессион килешүләрдә каралган шартлар һәм сроклар нигезендә бирелергә мөмкин.
13. Бюджет йөкләмәләренең расланган лимитларының гамәлдә булу срогыннан артык вакытка муниципаль берәмлек исеменнән концессия килешүләре төзү җирлек башкарма комитетының норматив хокукый актларында каралган очракларда гамәлгә ашырыла.

Бюджет турындагы карарда җирлек башкарма комитетының норматив хокукый актлары нигезендә юридик затларга (дәүләт (муниципаль) учреждениеләрдән тыш), индивидуаль эшкуарларга, физик затларга субсидияләр рәвешендә, шул исәптән конкурс нигезендә бирелә торган субсидияләр рәвешендә грантлар бирү өчен бюджет ассигнованиеләре каралырга мөмкин.
Әгәр әлеге тәртип алдагы абзацта каралган карарлар белән билгеләнмәгән булса, җирле бюджеттан күрсәтелгән субсидияләр бирү тәртибе тиешенчә җирлек башкарма комитетының Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән гомуми таләпләргә туры килергә тиешле муниципаль хокукый актлары белән билгеләнә.
Әлеге статьяның 1, 7-8_1 пунктларында күрсәтелгән юридик затларга федераль бюджеттан, Татарстан Республикасы бюджетыннан, җирле бюджеттан субсидияләр бирү турында, шул исәптән «Россия Федерациясендә сәнәгать сәясәте турында» 2014 елның 31 декабрендәге 488-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә төзелгән махсус инвестиция контрактлары шартлары (килешүләре) нигезендә һәм дәүләт-хосусый партнерлык, муниципаль-хосусый партнерлык, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, муниципаль берәмлек исеменнән концессия килешүләре турында килешүләр төзү бюджет йөкләмәләренең расланган лимитлары гамәлдә булу срогыннан арткан вакытка гамәлгә ашырыла, шуңа ярашлы рәвештә Россия Федерациясе Хөкүмәте, Россия Федерациясе башкарма комитетының югары башкарма органы, Россия Федерациясе субъектларының башкарма комитеты карарларында каралган очракларда һәм алар тарафыннан билгеләнә торган тәртиптә гамәлгә ашырыла.
«Россия Федерациясендә капитал салуларны яклау һәм бүләкләү турында» 2020 елның 1 апрелендәге 69-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән тәртиптә төзелгән капитал салуларны яклау һәм бүләкләү турында килешү (килешү) тарафыннан юридик затка субсидия бирү турында килешү (килешү) төзү бюджет йөкләмәләренең расланган лимитларының гамәлдә булу срогыннан арткан вакытка әлеге Федераль закон нигезендә билгеләнә торган чыгымнарны каплау сроклары һәм күләмнәре чикләрендә гамәлгә ашырыла.
Әлеге пунктның беренче абзацында күрсәтелгән субсидияләр бирү турында шартнамәләр (килешүләр) һәм күрсәтелгән шартнамәләргә (килешүләргә) аларга үзгәрешләр кертүне яисә аларны өзүне күздә тота торган өстәмә килешүләр тиешенчә финанс-бюджет палатасы тарафыннан раслана торган типовой рәвешләр нигезендә төзелә.
14. Җирлек бюджетында бюджет һәм автоном учреждениеләргә муниципаль биремнәрне үтәүне финанс белән тәэмин итүгә субсидияләр каралган, алар физик һәм (яисә) юридик затларга муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә норматив чыгымнарны һәм муниципаль мөлкәтне тотуга норматив чыгымнарны исәпкә алып исәпләнгән.
Җирлек бюджетыннан бюджет һәм автоном учреждениеләргә башка максатларга субсидияләр бирелергә мөмкин.
Күрсәтелгән субсидияләрне Җирлек бюджетыннан бирү күләмен һәм шартларын билгеләү тәртибе Дәүләт Советы башкарма комитеты карары белән билгеләнә.
15. Халыкның бюджет турында карары нигезендә Җирлек муниципаль учреждениеләр булмаган коммерциягә карамаган башка оешмаларга субсидияләр каралырга мөмкин.

Җирлек бюджетыннан күрсәтелгән субсидияләрнең күләмен билгеләү һәм аларны бирү тәртибе билгеләнеп китүнең башкарма комитеты карары белән билгеләнә.
16. Муниципаль учреждениеләрнең һәм муниципаль унитар предприятиеләрнең төп акчаларына капиталь кертемнәр рәвешендә муниципаль милектәге капиталь төзелеш объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре муниципаль программалар, шулай ук җирлек башкарма комитетының муниципаль хокукый актлары нигезендә йә Вәкаләтле вәкил тарафыннан билгеләнгән тәртиптә җирлек бюджетының бюджет акчаларын баш бүлүчеләрнең карарлары белән карала.
17. Муниципаль милектәге капиталь төзелеш объектларына бюджет инвестицияләрен әзерләү һәм гамәлгә ашыру турындагы карарлар Җирлекнең башкарма комитеты тарафыннан кабул ителә.
Муниципаль милектәге капиталь төзелеш объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре җирлекнең капиталь кертемнәре программасына кертелгән 100 мең сумнан артык смета бәясе инвестиция проектлары нигезендә һәр инвестиция проекты буенча бүленгән.
Муниципаль милектәге капиталь төзелеш объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре җирлекнең капиталь кертемнәре программасына кертелгән 100 мең сумнан артык смета бәясе инвестиция проектлары нигезендә һәр инвестиция проекты буенча аерым чагылыш таба.
Хуҗалык алып бару хокукына нигезләнгән муниципаль унитар предприятиегә бюджет инвестицияләре бирү дәүләт (муниципаль) унитар предприятиеләр турындагы законнарда билгеләнгән тәртиптә муниципаль унитар предприятиенең устав фондын тиешле дәрәҗәдә арттыруга китерә.
Оператив идарә итү хокукына нигезләнгән муниципаль унитар предприятиегә, автоном һәм бюджет учреждениесенә бюджет инвестицияләре бирү оператив идарә итү хокукындагы төп средстволарның, муниципаль унитар предприятиенең, автоном һәм бюджет учреждениесенең хакын тиешле дәрәҗәдә арттыруга китерә.
Күрсәтелгән бюджет инвестицияләрен бирү җирлек башкарма комитеты карары белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.
Төп акчаларга капиталь кертемнәр рәвешендә муниципаль милектәге капиталь төзелеш объектларына бюджет инвестицияләре концессия килешүләре нигезендә гамәлгә ашырылырга мөмкин.
Муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләрен чагылдыру тәртибе Җирлек бюджеты турындагы Җирлек Советы карарында һәм (яисә) җыелма бюджет язмасында җирлек башкарма комитетының муниципаль хокукый акты белән билгеләнә.
Муниципаль милектәге капиталь төзелеш объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре бюджетара субсидияләр исәбеннән финанслашу гамәлгә ашырыла торган инвестиция проектлары нигезендә һәр инвестиция проекты буенча аерым-аерым хуҗалык чыгымнарының ведомство структурасы составындагы Поселение бюджеты турында Поселение Советы карары белән расланырга тиеш.
Муниципаль учреждениеләр һәм муниципаль унитар предприятиеләр булмаган юридик затларга бюджет инвестицияләрен бирү, юридик затның финанс иминлеге турында документаль расланган мәгълүмат (салым бурычы булмау, уңай баланс, төп

средстволар булу, төп средстволар хакыннан артып киткән кредит йөкләмәләре булмау) булганда, Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә гамәлгә ашырыла. Муниципаль учреждениеләр һәм муниципаль унитар предприятиеләр булмаган юридик затларга бюджет инвестицияләре бирү Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә гамәлгә ашырыла.

22 статья. Җирлек башкарма комитетының резерв фонды

1. Җирлек бюджетының чыгым өлешендә җирлек башкарма комитетының резерв фондын булдыру күздә тотыла.
2. Җирлек Башкарма комитетының резерв фонды күләме Җирлек бюджеты турында Поселение Советы карары белән билгеләнә һәм әлеге карар белән расланган чыгымнарның гомуми күләменең өч процентыннан арта алмый.
3. Җирлек Башкарма комитетының бюджет ассигнованиеләре Җирлек бюджетында каралган резерв фондының бюджет ассигнованиеләре Поселение Башкарма комитеты карары белән расланган җирлек башкарма комитетының резерв фонды акчаларын формалаштыру һәм тоту тәртибе турындагы нигезләмә нигезендә файдаланыла.
4. Җирлек Башкарма комитетының резерв фондының бюджет ассигнованиеләреннән файдалану турында хисап Поселения Финанс органына тиешле документлар кушымтасы белән тиешле чаралар уздырганнан соң бер ай эчендә тапшырыла.

Резерв фонды акчаларыннан файдалану турында хисап бюджет үтәлеше турында квартал саен һәм еллык хисапларга кушып бирелә.

23 статья. Җирлек бюджетында каралмаган чыгымнарны гамәлгә ашыру

1. Чыгымнар йөкләмәләренең яңа төрләрен кабул итүгә бюджет ассигнованиеләрен бирү яисә чыгым йөкләмәләренең гамәлдәге төрләрен үтәүгә бюджет ассигнованиеләрен арттыру, тиешле бюджет ассигнованиеләрен бюджет турындагы карарга йә агымдагы финанс елында бюджет турында карар кабул итүгә тиешле үзгәрешләр кертелгәннән соң, җирлек бюджетына өстәмә керемнәр чыганаклары булганда һәм (яисә) җирлек бюджеты чыгымнарының аерым статьялары буенча бюджет ассигнованиеләре кимегәндә, чираттагы финанс елы башыннан гына гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән очраклардан тыш, дәүләт хакимиятенең федераль органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары вәкаләтләрен финанслауга җирлек бюджеты чыгымнарын гамәлгә ашыру рөхсәт ителми.

24 статья. Җирлек халкының чыгым йөкләмәләре

1. Җирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар кабул ителгән һәм федераль законнар нигезендә җирле үзидарә органнарын хәл итәргә хокуклы башка мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар кабул ителгән очракларда, шулай ук әлеге мәсьәләләр буенча муниципаль берәмлек (муниципаль берәмлек исеменнән) шартнамәләр (килешүләр) төзү; муниципаль берәмлек исеменнән муниципаль казна учреждениеләре тарафыннан шартнамәләр (килешүләр) төзү җирле үзидарә органнары тарафыннан мөстәкыйль билгеләнә һәм бюджет дефицитын финанслау чыганакларының үз керемнәре һәм чыганаклары исәбеннән башкарыла.
2. Расходные обязательства Поселения, связанные с принятием муниципальных правовых актов при осуществлении органами местного самоуправления переданных им отдельных государственных полномочий, устанавливаются муниципальными

правовыми актами органов местного самоуправления в соответствии с федеральными законами, законами Республики Татарстан и исполняются за счет и в пределах субвенций из бюджета Республики Татарстан, предоставляемых местному бюджету в порядке, предусмотренном статьей 140 Бюджетного кодекса Российской Федерации.
3. Районның җирле үзидарә органнары тарафыннан төзелгән килешүләр нигезендә үзләренә тапшырылган җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча районның җирле үзидарә органнары вәкаләтләре өлеше билгеләнүгә бәйле рәвештә җирлекләрнең чыгым йөкләмәләре Россия Федерациясе Бюджет кодексының 142.4 һәм 142.5 статьяларында каралган тәртиптә бирелә торган җирле бюджеттан башка бюджетара трансфертлар хисабына һәм чикләрендә башкарыла.
4. Җирле үзидарә органнары, федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән очраклардан тыш, федераль дәүләт хакимияте органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары компетенциясенә кертелгән мәсьәләләрне хәл итүгә бәйле чыгым йөкләмәләрен билгеләргә һәм башкарырга хокуклы түгел.
Җирле үзидарә органнары үз финанс чаралары (бюджетара трансфертлардан тыш) булганда гына башка муниципаль берәмлекләрнең, дәүләт хакимияте органнарының җирле үзидарә органнары компетенциясенә кертелмәгән һәм аларның компетенцияләреннән федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән чыгарылмаган мәсьәләләрне хәл итүгә бәйле чыгым йөкләмәләрен билгеләргә һәм башкарырга хокуклы.
5. Авыл җирлегенең чыгым йөкләмәләре реестры җирлекнең башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә алып барыла.
25 статья. Бюджет кытлыгы
. Чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елында Җирлек бюджеты кытлыгы, расланган кире кайтарылмый торган кертемнәрне исәпкә алмыйча, бюджет керемнәренең гомуми еллык күләменең 10 процентыннан артмаска тиешле чикләү белән Җирлек Советы карары белән билгеләнә.
2. Бюджет турында Җирлек Советы карары белән расланган очракта, муниципаль берәмлек милкендәге капиталда катнашуның акцияләрен һәм башка рәвешләрен сатудан керемнәр кытлыгын финанслау чыганаклары составында Җирлек бюджет чараларын исәпкә алу счетларында калган акчаларны киметкән очракта, Җирлек бюджеты кытлыгы әлеге өлештә билгеләнгән чикләүләрне күрсәтелгән кертемнәр суммасы чикләрендә һәм Җирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчаларны киметү чикләрендә арттырырга мөмкин.
2. Муниципаль бурыч күләменә түбәндәгеләр керә:
1) муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча бурычның номиналь суммасы;
2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан җирле бюджетка җәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;
3) кредит оешмаларыннан җирлек тарафыннан җәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;
4) муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;
5) Җирлекнең юкка чыгарылмаган башка бурыч йөкләмәләре күләме.
3. Муниципаль эчке бурыч күләменә түбәндәгеләр керә:

1) Россия Федерациясе валютасында йөкләмәләре күрсәтелгән муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча бурычның номиналь суммасы;
2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан җирле бюджетка җәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме, алар буенча йөкләмәләр Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән;
3) Россия Федерациясе валютасында йөкләмәләре күрсәтелгән кредит оешмаларыннан җирлек тарафыннан җәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;
4) Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;
5) Россия Федерациясе валютасында көчеп килүнең юкка чыгарылмаган башка бурыч йөкләмәләре күләме.
4. Муниципаль тышкы бурыч күләменә түбәндәгеләр керә:
1) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациясеннән муниципаль берәмлек тарафыннан җәлеп ителгән чит ил валютасында бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;
2) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациясе муниципаль берәмлеге тарафыннан бирелгән чит ил валютасында муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме.
4. Муниципаль берәмлекнең кыска сроклы (кимендә бер ел), уртача сроклы (бер елдан биш елга кадәр) һәм озак сроклы (биш елдан 10 елга кадәр) йөкләмәләре булырга мөмкин.
5. Җирлекнең озак йөкләмәләре кыска сроклы (кимендә бер ел), уртача сроклы (бер елдан биш елга кадәр) һәм озак сроклы (биш елдан 10 елга кадәр) булырга мөмкин.
6. Муниципаль бурыч белән идарә итү җирлекнең башкарма комитеты (муниципаль берәмлекнең башкарма-күрсәтмә органы) тарафыннан муниципаль берәмлек уставы нигезендә гамәлгә ашырыла.
7. Муниципаль бурыч китабын алып бару Җирлекнең финанс органы тарафыннан гамәлгә ашырыла.
8. Муниципаль бурыч китабына әлеге йөкләмәләрнең төрләре буенча Поселениенең бурыч йөкләмәләре күләме турында, аларны барлыкка китерү һәм үтәү (башка нигезләр буенча туктату) датасы турында, йөкләмәләрне тәэмин итү рәвешләре турында белешмәләр, шулай ук муниципаль бурыч китабына кертү тәртибе һәм вакыты Поселение Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә торган башка мәгълүмат кертелә.

26 статья. Җирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаклары

1. Бюджет кытлыгын эчке финанслау чыганаклары составына Җирлекләр түбәндәгеләр керә:
1) номиналь бәясе Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль кыйммәтле кәгазьләрне урнаштырудан кергән чаралар һәм аларны каплауга юнәлдерелгән чаралар арасында аерма;
2) җәлеп ителгән һәм юкка чыгарылган Җирлек арасында Россия Федерациясе валютасында кредит оешмалары кредитлары арасындагы аерма;

3) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитлары белән җәлеп ителгән һәм юкка чыгарылган Җирлек арасында аерма;
4) тиешле финанс елы дәвамында җирлек бюджеты чараларын исәпкә алу счетларында калган акчаларны үзгәртү;
5) Җирлек бюджеты кытлыгын эчке финанслауның бүтән чыганаклары.
2. Бюджет кытлыгын эчке финанслауның башка чыганаклары составына Җирлекләр түбәндәгеләр керә:
1) Җирлек милкендәге акцияләрне һәм капиталда катнашуның башка рәвешләрен сатудан керемнәр;
2) Җирлек бюджеты чаралары буенча курс аермасы;
3) муниципаль гарантияләрне үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукын барлыкка китергән йә бенефициарның принципалга карата таләбе хокуклары гарантка биреп торылган очракта, Россия Федерациясе валютасында урнашу гарантияләрен үтәүгә юнәлтелгән чаралар күләме;
4) Россия Федерациясе валютасында җирлекнең башка бурыч йөкләмәләрен каплауга юнәлдерелә торган акчалар күләме;
5) юридик затларга бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар һәм юридик затларга Россия Федерациясе валютасында бюджет кредитлары бирү бюджетыннан бирелгән акчалар арасындагы аерма;
6) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бюджеттан бирелгән кредитларны кире кайтарудан алынган акчалар һәм Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитлары суммалары арасында аерма;
7) Җирлекнең бюджет чараларын исәпкә алу буенча бердәм счеттан саналган акчалар һәм Поселение бюджеты чараларын исәпкә алу буенча бердәм счетта калган акчалар белән идарә итү буенча операцияләр үткәргәндә исәпкә алынган акчалар арасында аерма.
3. Җирлек Советының хокукый акты белән билгеләнә торган күләмдә агымдагы финанс елы башына Җирлек бюджетының калган чаралары агымдагы финанс елында вакытлы касса өзеклекләрен каплауга һәм муниципаль контрактларның Җирлек бюджеты турындагы карар белән каралган очракларда күрсәтелгән максатларга файдаланылмаган бюджет ассигнованиеләре суммасыннан артмаган күләмдә әлеге муниципаль контрактларның шартлары нигезендә хисаплы финанс елында товарлар кайтартуга, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә муниципаль контрактлар Җирлек бюджеты турындагы карарда каралган товарлар кайтартуга, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә бюджет ассигнованиеләрен арттыруга җибәрелергә мөмкин.
4. Җирлек бюджет чараларын исәпкә алу буенча бердәм счеттагы акчаларның калган өлешләре белән идарә итү буенча операцияләр составына урнаштыручы булып торучы Җирлек булган һәм шәхси счетлары район финанс-бюджет палатасында Россия Федерациясе законнары нигезендә ачылган оешмаларның акчаларын җәлеп итү һәм кире кайтару керә.
5. Җирлекләр бюджет кытлыгын тышкы финанслау чыганаклары составына түбәндәгеләр керә:

1) Россия Федерациясеннән чит ил валютасында җәлеп ителгән һәм максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында бирелгән бюджет кредитлары белән күчерү арасындагы аерма;
2) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациясенә бирелгән чит ил валютасында урнашуның муниципаль гарантияләрен үтәүгә юнәлдерелә торган акчалар күләме, муниципаль гарантияләрне гарант тарафыннан үтәү принципалга карата гарантның регресс таләбе хокукын барлыкка китергән очракта.

27 статья. Муниципаль бурыч

1. Җирлекләрнең озак йөкләмәләре түбәндәге йөкләмәләр рәвешендә мөмкин:
1) Җирлек халкының кыйммәтле кәгазьләренә (муниципаль кыйммәтле кәгазьләргә);
2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан җирле бюджетка Россия Федерациясе валютасында җәлеп ителгән бюджет кредитларына;
3) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясеннән чит ил валютасында җәлеп ителгән бюджет кредитларына;
4) Россия Федерациясе валютасында кредит оешмаларыннан җирлек тарафыннан җәлеп ителгән кредитларга;
5) Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән Җирлек гарантияләренә (муниципаль гарантияләргә);
6) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациясе чит ил валютасында бирелгән муниципаль гарантияләргә;
7) Россия Федерациясе Бюджет кодексын гамәлгә керткәнче барлыкка килгән һәм муниципаль бурычка кертелгән башка бурыч йөкләмәләренә.
2. Муниципаль бурыч күләменә түбәндәгеләр керә:
1) муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча бурычның номиналь суммасы;
2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан җирле бюджетка җәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;
3) кредит оешмаларыннан җирлек тарафыннан җәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;
4) муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;
5) Җирлекнең юкка чыгарылмаган башка бурыч йөкләмәләре күләме.
3. Муниципаль эчке бурыч күләменә түбәндәгеләр керә:
1) Россия Федерациясе валютасында йөкләмәләре күрсәтелгән муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча бурычның номиналь суммасы;
2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан җирле бюджетка җәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме, алар буенча йөкләмәләр Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән;
3) Россия Федерациясе валютасында йөкләмәләре күрсәтелгән кредит оешмаларыннан җирлек тарафыннан җәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;
4) Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;
5) Россия Федерациясе валютасында көчеп килүнең юкка чыгарылмаган башка бурыч йөкләмәләре күләме.
4. Муниципаль тышкы бурыч күләменә түбәндәгеләр керә:

1) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациясеннән кеше тарафыннан җәлеп ителгән чит ил валютасында бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;
2) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациясе муниципаль берәмлеге тарафыннан бирелгән чит ил валютасында муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме.
5. Җирлекнең озак йөкләмәләре кыска сроклы (кимендә бер ел), уртача сроклы (бер елдан биш елга кадәр) һәм озак сроклы (биш елдан 10 елга кадәр) булырга мөмкин.
6. Муниципаль бурыч белән идарә итү җирлекнең башкарма комитеты (муниципаль берәмлекнең башкарма-күрсәтмә органы) тарафыннан муниципаль берәмлек уставы нигезендә гамәлгә ашырыла.
7. Муниципаль бурыч китабын алып бару Җирлекнең финанс органы тарафыннан гамәлгә ашырыла.
8. Муниципаль бурыч китабына әлеге йөкләмәләрнең төрләре буенча Поселениенең бурыч йөкләмәләре күләме турында, аларны барлыкка китерү һәм үтәү (башка нигезләр буенча туктату) датасы турында, йөкләмәләрне тәэмин итү рәвешләре турында белешмәләр, шулай ук муниципаль бурыч китабына кертү тәртибе һәм вакыты Поселение Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә торган башка мәгълүмат кертелә.

28 статья. Муниципаль эчке һәм тышкы бурычның югары чикләре һәм җирлекнең бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләренең чик күрсәткечләре

1. Җирлек бюджеты турындагы карар белән муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның өске чикләре (Поселееннянең чит ил валютасында йөкләмәләре булган очракта) елның 1 гыйнварына, чираттагы финанс елыннан һәм план чорының елдан-ел үткән торышына (чираттагы финанс елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына торышы буенча) билгеләнә, шул исәптән Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр буенча бурычның югары чиге, чит ил валютасында муниципаль гарантияләр буенча (җирлектә чит ил валютасында муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр булган очракта) күрсәтелә.
2. Муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның югары чикләре (Җирлектә чит ил валютасында йөкләмәләр булган очракта) әлеге статьяның 4 һәм 5 пунктларында билгеләнгән чикләүләрне үтәгәндә билгеләнә.
3. Муниципаль бурыч күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) Поселение бюджеты турындагы карар белән расланган керемнәрнең расланган күләмен һәм (яисә) физик затлар керемнәренә салымнан түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәренең расланган күләмен исәпкә алмыйча, җирле бюджет керемнәренең гомуми күләменнән артмаска тиеш.
4. Муниципаль бурычка хезмәт күрсәтү чыгымнары күләме, түбәндәге таләпләрне үтәгәндә, Җирлек бюджеты турында карар белән раслана:
1) чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) муниципаль бурычка хезмәт күрсәтүгә чыгымнар күләме (чираттагы финанс елында) чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән расланган Татарстан Республикасының 10 процентыннан артмаска яисә чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) һәм тиешле бюджет чыгымнарының гомуми

күләмен, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бирелә торган субвенцияләр исәбеннән башкарыла торган чыгымнар күләменнән тыш;
2) чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елында) муниципаль бурычны каплау һәм аңа хезмәт күрсәтү буенча чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елында) түләүләр суммасы җирле бюджетның салым, салым булмаган керемнәренең гомуми күләменең һәм Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан дотацияләрнең чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) бюджет турында карар белән расланган 20 процентан артмаска тиеш; күрсәтелгән нисбәтне исәпләгәндә, киләсе финанс елында һәм план чорыннан соң озак срокларны вакытыннан алда каплауга җибәрелә торган түләүләр суммасы исәпкә алынмый.

29 статья. Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән Поселениенең бурыч йөкләмәләрен туктату һәм аларны муниципаль бурычтан алу

1. Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль бурыч йөкләмәсе муниципаль бурыч йөкләмәсе муниципаль җирлек Советының муниципаль хокукый актларында башкасы каралмаган булса, түләүгә (кредитор тарафыннан билгеләнгән йөкләмәләр һәм муниципаль хокукый актлар белән башкарылмаган) дәгъва белдерелмәгән очракта, күрсәтелгән бурыч тулысынча туктатылган дип санала һәм, әгәр муниципаль җирлек Советының муниципаль хокукый актларында башкасы каралмаган булса, муниципаль бурыч йөкләмәсен юкка чыгарыла.
2. Муниципаль гарантияләр буенча Поселениенең Россия Федерациясе валютасында бурыч йөкләмәләре муниципаль гарантияләрне туктатуга нигез булып торучы вакыйгалар (хәлләр) килгәндә тулысынча туктатылган дип санала һәм күрсәтелгән вакыйгалар (хәлләр) килеп җитү (һөҗүм турында белешмәләр алу) уңаеннан муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.
3. Әлеге статьяның 1 пунктының беренче абзацында күрсәтелгән сроклар тәмамланганнан соң Поселениенең башкарма комитеты Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен муниципаль бурычтан төшереп калдыру турында муниципаль хокукый акт чыгара.
4. Муниципаль бурычтан исемлек Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәләре төрләре буенча исемлеккә кертелә торган муниципаль бурыч күләмен җирле бюджет дефицитын финанслау чыганакларында исемлек суммасын чагылдырмыйча гына аларны сызып ташлау суммасына киметү юлы белән гамәлгә ашырыла.
5. Әлеге статьяның 1 пунктындагы, 2 һәм 3 пунктларындагы беренче абзацының гамәлдә булуы кредит килешүләре буенча йөкләмәләргә, Россия Федерациясе, Россия Федерациясе субъектлары һәм башка муниципаль берәмлекләр алдында муниципаль бурыч йөкләмәләренә кагылмый.
6. Реструктурлаштырылган, шулай ук юкка чыгарылган (сатып алынган) муниципаль бурыч йөкләмәләрен муниципаль бурычтан алу Россия Федерациясе Бюджет кодексының 105 һәм 113 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.
7. Түләү датасы башланганчы муниципаль кыйммәтле кәгазьләрне эмиссияләү шартлары нигезендә аларны тулысынча эмитацияләүче орган тарафыннан сатып алынган (Россия Федерациясе законнарында каралган башка операцияләрне алмашу

нәтиҗәсендә алынган) муниципаль кыйммәтле кәгазьләрне чыгару күрсәтелгән орган карары буенча вакытыннан алда юкка чыгарылган дип танылырга мөмкин.

8. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр Эмитенты аларны юкка чыгару датасы башланганчы сатып алынган (Россия Федерациясе законнарында каралган башка операцияләрне алмаштыру нәтиҗәсендә алынган) муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча йөкләмәләр үтәлгән дип танырга хокуклы.

30 статья. Муниципаль алынмалар

1. Җирлек муниципаль эчке хисаплашулар дигәндә Җирлекләр исеменнән муниципаль кыйммәтле кәгазьләрне урнаштыру юлы белән һәм Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан һәм кредит оешмаларыннан кредитлар рәвешендә урнаштыру юлы белән Җирлек бюджетына заем акчаларын җәлеп итү аңлашыла, алар буенча Җирлекләрнең бурыч йөкләмәләре барлыкка килә, алар Россия Федерациясе валютасында белдерелгән заемщик буларак.

2. Җирлек муниципаль тышкы алынмалары дигәндә, Россия Федерациясе тарафыннан максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Җирлек исеменнән Җирлек бюджетына кредитлар җәлеп итү аңлашыла, алар буенча Россия Федерациясе алдында Җирлекнең чит ил валютасында чагылыш тапкан бурыч йөкләмәләре барлыкка килә.

3. Муниципаль тышкы алынмалар чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясе тышкы дәүләт хисаплашулары программасына кертелгән проектларны финанслау максатларында гамәлгә ашырыла.

4. Право осуществления муниципальных заимствований от имени Поселения в соответствии с Бюджетным кодексом Российской Федерации и уставом Поселения принадлежит Исполнительному комитету поселения.

5. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләрне урнаштыру түбәндәге шартларны үтәгән очракта, Җирлек тарафыннан гамәлгә ашырыла:

1) Җирлекнең бурыч йөкләмәләре буенча вакыты чыккан бурыч булмау;

2) җирлек тарафыннан Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән дәрәҗәдән түбәнрәк кредит рейтингы алынган, исемлеге Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә торган юридик затларның берәрсеннән яисә берничә эшчәнлеген гамәлгә ашыручы заттан.

6. Җирлек, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107.1 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы уртача булган заемщиклар төркеменә кертелгән очракта, муниципаль хисаплашуларны гамәлгә ашырырга, җирлекнең бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләрен арттыруга китерә торган күләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107.1 статьясындагы 5 пунктында каралган җирлекнең бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләрен арттыруга китерә торган күләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

7. Җирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107.1 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы уртача булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, муниципаль алынмаларны гамәлгә ашырырга, муниципаль гарантияләрне Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы белән муниципаль эчке һәм тышкы алынмалар, муниципаль гарантияләр, чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы

финанс елына) муниципаль гарантияләр, шулай ук күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр программаларын килештергән очракта гына бирергә хокуклы.
8. Җирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107.1 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, муниципаль алынмаларны гамәлгә ашырырга, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107.1 статьясындагы 5 пунктында каралган Поселешнең бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләрен арттыруга китерә торган күләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.
9. Җирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107.1 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, кредит оешмаларыннан кредитлар рәвешендә һәм кыйммәтле кәгазьләр урнаштыру юлы белән муниципаль эчке үзләштерүләрне җирлекнең озак йөкләмәләрен рефинанслау максатларында, шулай ук Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан түләү сәләтен торгызу планы кысаларында бирелгән максатчан бюджет кредитлары рәвешендә Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107.1 статьясындагы 9 пункты һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясындагы 7 пункты белән каралган җирлекләрнең муниципаль эчке хисаплашуларын гамәлгә ашырырга хокуклы.
10. Җирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107.1 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, муниципаль тышкы алынмаларны гамәлгә ашырырга һәм муниципаль гарантияләрне чит ил валютасында бирергә хокуксыз.
11. Җирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107.1 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, муниципаль эчке алынмаларны гамәлгә ашырырга, муниципаль гарантияләрне Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы, бары тик Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы тарафыннан муниципаль эчке алынмалар, муниципаль гарантияләр программаларын чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) Россия Федерациясе валютасында Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр, шулай ук күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр кертелгәндә генә.
12. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107.1 статьясындагы 9 пунктында каралган Җирлекнең түләү сәләтен торгызу планы кысаларында бирелгән Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан максатчан бюджет кредитлары буенча җирлекләр йөкләмәләрен реструктуризацияләү рөхсәт ителми.

31 статья. Муниципаль алынмаларның чик күләме

1. Тиешле финанс елына муниципаль алынмаларны алуның иң чик күләме дигәндә тиешле финанс елына муниципаль эчке һәм тышкы хисаплар программалары буенча җирлек бюджетына акчалар җәлеп итүнең җыелма күләме аңлашыла.

2. Җирлек бюджетына акчалар җәлеп итү күләмнәре, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 103 һәм 104 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып, Җирлек бюджеты турында карар белән расланган Җирлек бюджетының тиешле финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке һәм тышкы хисаплашулар программалары белән билгеләнә, һәм тиешле финанс елына Җирлек бюджеты турындагы карар белән расланган акчаларның гомуми суммасыннан артмаска тиеш.

3. Хисап финанс елында Поселения алынмаларының гомуми суммасы Җирлек бюджеты кытлыгын финанслауга юнәлдерелгән акчаларның гомуми суммасыннан һәм Җирлекнең бурыч йөкләмәләрен каплау күләмнәреннән арткан очракта, хисап финанс елы йомгаклары буенча инфраструктур проектларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итүгә җәлеп ителгән бюджет кредитының файдаланылмаган калдыгы күләменнән тыш, бу елның 1 гыйнварына җирлек бюджетының әлеге арттырылган акчалары суммасында барлыкка килә торган өлеше Россия Федерациясе Бюджет кодексының 95 статьясындагы 3 пунктында каралган максатларга юнәлдерелергә тиеш, агымдагы финанс елына заемнарның иң чик күләмен киметеп.

32 статья. Чит ил валютасында күчеп утыру белән гарантияләр бирү үзенчәлекләре

Җирлек Россия Федерациясенең чит ил валютасында алган акчаларын Россия Федерациясеннән алып, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 103 статьясындагы 25 пункты нигезләмәләрен исәпкә алып, чит ил кредитларыннан җәлеп ителгән максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында гына чит ил валютасында гарантияләр бирергә хокуклы.

33 статья. Муниципаль тышкы алынмалар программасы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль тышкы алынмалар программасы максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында һәм (яисә) чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) чит ил валютасында бюджет кредитларын куллану кысаларында федераль бюджеттан чит ил валютасына җәлеп ителә торган бюджет кредитлары исемлегеннән гыйбарәт.

2. Муниципаль тышкы алынмалар программасы белән түбәндәгеләр билгеләнә:

1) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында федераль бюджеттан чит ил валютасында җирле бюджетка җәлеп ителә торган бюджет кредитлары буенча барлыкка килә торган бурычларны каплау күләме һәм сроклары;

2) Чираттагы финанс елында һәм бюджет кредитлары буенча барлыкка килгән, максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында федераль бюджеттан чит ил валютасында җирлек бюджетына җәлеп ителгән бурыч йөкләмәләрен каплау күләме (чираттагы финанс елы).

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль тышкы алынмалар программасы чираттагы финанс елына һәм план чорына Җирлек бюджеты турындагы карарга кушымта булып тора (чираттагы финанс елы).

34 статья. Муниципаль эчке алынмалар программасы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке алынмалар программасы чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) гамәлгә ашырыла торган һәм (яисә) түләнелә торган тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча муниципаль эчке алынмалар исемлегеннән гыйбарәт.

2. Муниципаль эчке алынмалар программасы белән түбәндәгеләр билгеләнә:

1) чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында), тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча муниципаль эчке үзләштерүләрне гамәлгә ашырганда барлыкка килә торган бурычларны каплауның җирле бюджетка акчалар җәлеп итү һәм чик сроклары;

2) Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча каплау күләмнәре.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке алынмалар программасы чираттагы финанс елына һәм план чорына тиешле бюджет турындагы карарга кушымта булып тора (чираттагы финанс елы).

4. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 105 статьясы нигезендә муниципаль эчке бурыч үткәрү муниципаль эчке алынмалар программасында чагылмый.

35 статья. Муниципаль гарантияләр

1. Муниципаль гарантия шартнамәдән яисә башка алыш-бирештән (төп йөкләмәләрдән) барлыкка килгән бенефициар алдында аның акчалата йөкләмәләре принцибын тиешенчә үтәүне тәэмин итә.

2. Муниципаль гарантия принципал йөкләмәләрен вакытыннан алда үтәүне тәэмин итми, шул исәптән аларны вакытыннан алда башкару йә бурычларны үтәү срогы якынлашып килүче дип саналган вакыйгаларны (хәлләрне) вакытыннан алда үтәүне тәэмин итми.

3. Муниципаль гарантиянең язма рәвеше мәҗбүри.

4. Муниципаль гарантия төп йөкләмәләр суммасы күрсәтелгән валютада бирелә һәм башкарыла.

5. Муниципаль гарантия буенча гарант гарантия суммасы чикләрендә үзе тәэмин иткән йөкләмә буенча субсидия җаваплылыгына ия.

6. Муниципаль гарантиядә түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) гарант исеме (тиешле гавами-хокукый белем - Җирлек) һәм гарант исеменнән гарантия биргән орган исеме;

2) бенефициарның исеме;

3) принципал исеме;

4) гарантия бирелә торган йөкләмә (исеме, бәяләмә датасы һәм номеры (ул булганда), төп йөкләмәнең гамәлдә булу срогы яисә аның буенча йөкләмәләрне үтәү срогы, якларның исемнәре, төп йөкләмәләрнең башка җитди шартлары күрсәтелеп);

5) гарантия буенча гарант йөкләмәләре күләме һәм гарантиянең иң чик суммасы;

6) гарантия бирү нигезләре;

7) гарантиянең үз көченә керү датасы яисә гарантия үз көченә керә торган вакыйга (шарт);

8) гарантиянең гамәлдә булу вакыты;

9) гарантияле очракны билгеләү, гарантия үтәү турында бенефициарның таләпләрен күрсәтү срогы һәм тәртибе;
10) гарантияне чакыртып алу нигезләре;
11) гарантия буенча гарант тарафыннан йөкләмәләрне башкару тәртибе;
12) гарантия суммасын тулы күләмдә яисә гарантия үтәгәндә, үтәгәндә (башка нигезләрдә туктатылганда) тулы күләмдә яисә гарантия белән тәэмин ителгән принципалның йөкләмәләренең нинди дә булса өлешендә һәм гарантиядә билгеләнгән башка очракларда киметү нигезләре;
13) гарантияне туктату нигезләре;
14) гарантның алдан язмача ризалыгыннан башка үзгәртелә алмаган төп йөкләмәләр шартлары;
15) муниципаль гарантия буенча бенефициар гаранты тарафыннан түләнгән акчаларны кайтару принцибына гарант таләбе булу яисә булмау (принципалга, регресска гарантның регресс таләбе);
16) иные условия гарантии, а также сведения, определенные Бюджетным кодексом Российской Федерации, нормативными правовыми актами гаранта, актами органа, выдающего гарантию от имени гаранта.
7. Милеге муниципаль гарантия бирә торган муниципаль унитар предприятие, мөлкәте муниципаль гарантия бирә торган Җирлек милкендә булган муниципаль унитар предприятие, акцияләренең 100 проценты (өлешләре) хуҗалык җәмгыяте йөкләмәләре буенча гына принципалга карата гарантның регресс таләбе хокукын күздә тотмаган муниципаль гарантия бирелергә мөмкин. Нигезен тулысынча яисә өлешчә хосусыйлаштырган очракта, мондый муниципаль гарантия принципалга карата гарантның регресс таләбе хокукы белән бирелгән дип санала һәм җирлек Башкарма комитетының Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115.3 статьясы һәм Россия Федерациясе гражданлык законнары таләпләренә туры килә торган актында билгеләнгән вакытта гарантның тулы күләмдә яисә гарантиянең нинди өлешендә үтәлүенә бәйле рәвештә барлыкка килә торган принципалга карата регресс таләбе таләбенең үтәлүен тәэмин итү принцибы барлыкка килә. Күрсәтелгән тәэмин итүне тапшырганчы муниципаль гарантияне үтәү рөхсәт ителми.
8. Муниципаль гарантиянең үз көченә керүе календарь дата белән яисә гарантиядә күрсәтелгән билгеле бер вакыйга (шартлар) җитү белән билгеләнә.
9. Бенефициарның алдан язмача ризалыгыннан башка муниципаль гарантия шартларын үзгәртергә хокуксыз.
10. Гарнтка карата таләпнең муниципаль гарантия буенча кабул ителгән бенефициары, күрсәтелгән хокукларны, муниципаль гарантия белән тәэмин ителә торган принципал (эмитент) йөкләмәләрен үтәү, облигациягә хокукларны яңа хуҗага (сатып алучыга) күчүгә бәйле рәвештә, кыйммәтле кәгазьләр турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә тапшыру (күчү) керми, гарантның алдан язма ризалыгыннан башка (башка нигезләр буенча) тапшырыла алмый.
11. Муниципаль гарантия гарантиядә күрсәтелгән очракларда һәм нигезләрдә гарант тарафыннан (шул исәптән әлеге статьяның 6 пунктындагы 14 пунктчасында күрсәтелгән төп йөкләмәләр гарантының алдан язма ризалыгыннан башка үзгәртелгән очракта), шулай ук әлеге статьяның 7 пунктында һәм Россия Федерациясе

Бюджет кодексының 1153 статьясындагы 5 пунктында билгеләнгән бурычны үтәмәгән очракта да) чакыртып алына.
12. Муниципаль гарантия буенча акча түләү турындагы бенефициарның таләбе (гарантияне башкару турындагы бенефициарның таләбе) гарантия белән билгеләнгән очракта гына (гарантияле очрак барлыкка килгәндә) гарантка белдерелергә мөмкин. Гарантия үтәлеше турында бенефициарның таләпләре гарантиядә билгеләнгән тәртиптә язма рәвештә гарантка гарантиядә күрсәтелгән документлар белән күрсәтелергә тиеш.
13. Бенефициар муниципаль гарантия һәм муниципаль гарантия бирү турындагы шартнамәдә билгеләнгән сроктан иртәрәк гарантияне үтәү турындагы таләпләрне, шул исәптән, йөкләмә гарантияләре белән тәэмин ителгән гарантияләрне үтәү срогы якынлашып килүче дип саналган вакыйгалар (хәлләр) килеп чыккан очракта, күрсәтергә хокуксыз.
14. Гарант гарантияне үтәү турында бенефициар таләбе куелу турында принципалга хәбәр итәргә һәм таләпнең күчермәсен принципалга тапшырырга тиеш.
15. Гарант муниципаль гарантиядә билгеләнгән вакытта күрсәтелгән таләпкә кушымта итеп бирелгән документлар белән гарантияне үтәү турындагы бенефициарның таләбен нигезләү предметына һәм таләп гарантиясе шартларына һәм аңа кушып бирелгән документларга туры килү-килмәвен карарга тиеш.
16. Гарантияне башкару турында бенефициарның һәм аңа кушымта итеп бирелгән документларның таләпләре нигезсез һәм (яисә) тиешле гарантияләр шартларына туры килми дип танызла һәм гарант бенефициарның түбәндәге очракларда таләпләрен канәгатьләндерүдән баш тарта:
1) таләп һәм (яисә) аңа кушымта итеп бирелгән документлар гарантия (гарантиянең гамәлдә булу срогы) бирелгән вакыт тәмамланганнан соң гарантка күрсәтелгән;
2) таләп һәм (яисә) аңа кушымта итеп бирелгән документлар билгеләнгән гарантияне бозып гарантка күрсәтелгән;
3) таләп һәм (яисә) аңа кушымта итеп бирелгән документлар гарантия шартларына туры килми;
4) бенефициар принципал һәм (яисә) өченче затлар тарафыннан тәкъдим ителгән принципал гарантияләре белән тәэмин ителгән йөкләмәләрне тиешенчә үтәүне баш тарткан;
5) әлеге статьяның 7 пунктында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115.3 статьясындагы 6 пунктында билгеләнгән очракларда;
6) гарантиядә билгеләнгән башка очракларда.
17. Муниципаль гарантияне һәм (яисә) аңа кушымта итеп бирелгән документларны башкару турындагы бенефициар таләбе муниципаль гарантиянең нигезләнмәгән һәм (яисә) тиешле шартларына туры килми дип танылган очракта, гарант бенефициарга аның таләбен канәгатьләндерүдән баш тарту турында хәбәр итәргә тиеш.
18. Гарант, принципалны күз алдына китерергә мөмкин булган бәхәс бенефициары таләпләренә каршы торырга хокуклы. Принципал каршы килүдән баш тарткан яки үз бурычын таныган очракта да Гарант бу каршы килүгә булган хокукын югалтмый.
19. Гарантиянең һәм аңа кушымта итеп бирелгән документларның үтәлеше турында бенефициар таләбе расланган очракта, гарант гарантиядә билгеләнгән срокта гарантия буенча йөкләмәне үтәргә тиеш.

20. Муниципаль гарантия белән каралган бенефициар алдында гарантның йөкләмәсе гарантия белән тәэмин ителгән принципалның вакыты чыккан йөкләмәләре күләмендә, әмма гарантия суммасыннан артмаган күләмдә акча түләү белән чикләнә.
21. Муниципаль гарантия буенча бенефициар алдында гарантны билгеләү туктатыла:
1) гарантиядә билгеләнгән күләмдә бенефициар гарантиясен түләп;
2) ул бирелгән (гарантиянең гамәлдә булу вакыты) гарантиядә билгеләнгән вакыт узгач;
3) гарантия белән тәэмин ителгән принципалның принципалга һәм (яисә) өченче затлар тарафыннан үтәлгән очракта йә күрсәтелгән йөкләмәләрне башка нигезләр буенча туктаткан очракта (бенефициар тарафыннан күрсәтелгән гарантка һәм (яисә) судка гарантияне үтәү турындагы таләпнең булуына карамастан);
4) бенефициарның гарантия буенча үз хокукларыннан баш тартуы нәтиҗәсендә, аның гарантына һәм (яисә) гарантия буенча аның йөкләмәләреннән гарантны азат итү турында язма гаризасын кире кайтару юлы белән, мондый гарантия буенча бенефициарларның фактта булмавы һәм киләчәктә алар барлыкка килү өчен нигезләр булмау шартларында, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1151 статьясында каралган гарантка кире кайту нәтиҗәсендә;
5) гарантия бирелгән принципалның йөкләмәсе билгеләнгән вакытта барлыкка килмәсә;
6) бенефициар гарантка һәм (яисә) судка гарантия үтәү турындагы гарантка таләпне белдергәннән соң (шул исәптән принципалны бетерү белән бәйле рәвештә һәм (яисә) бенефициарны һәм (яисә) бенефициарны юкка чыгаруга бәйле рәвештә) төп йөкләмәне туктатып яисә аны гамәлдә булмаган килешү дип тану;
7) бенефициар белән башка затка бирелгән очракта яисә бенефициарның гарантия, хокуклар һәм (яисә) бурычларның төп йөкләмәләре буенча гарантка карата таләпнең хокуклары хокуклары Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә гарантның алдан язмача ризалыгыннан башка (күрсәтелгән хокукларны (хокукларны һәм бурычларны) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә облигациягә хокукларның яңа хуҗасына (сатып алучыга) күчүгә, гарантия белән тәэмин ителә торган принципалның (эмитентның) йөкләмәләрен үтәүгә бәйле рәвештә, кыйммәтле кәгазьләрне Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә тапшыру (күчү) очрагында;
8) принципал белән башка затка тапшырылган яисә хокуклар һәм (яисә) бурыч (бурыч) принципларына караган башка нигезләр буенча гарантның алдан язмача ризалыгыннан башка, төп йөкләмәләр буенча икенче затка күчкән очракта;
9) гарантияне гарантиядә күрсәтелгән очракларда һәм нигезләрдә чакыртып алу нәтиҗәсендә;
10) гарантиядә билгеләнгән башка очракларда.
22. Аның буенча гарант йөкләмәләре туктатылганнан соң, бенефициар белән гарантия тоту күрсәтелгән гарантия буенча нинди дә булса хокуклар бенефициары өчен сакланмый.
23. Муниципаль гарантияне туктату турында билгеле булган гарант бу хакта бенефициарга һәм принципалга хәбәр итәргә тиеш.

Муниципаль гарантияне бәяләүгә яки туктатуга китерерлек хәлләр барлыкка килү турында билгеле булган Бенефициар һәм принципал бу турыда гарантка хәбәр итәргә тиеш.
24. Әгәр муниципаль гарантияне гарант тарафыннан үтәү принципалга карата гарантның регресс таләбе хокукын барлыкка китерсә йә бенефициарның принципалга карата таләбе хокуклары гарантына бирелсә, мондый муниципаль гарантияне үтәү өчен акчалар тиешле бюджет дефицитын финанслау чыганакларында исәпкә алына, ә мондый муниципаль гарантия буенча йөкләмәләрне үтәү бюджет кредиты бирү буларак чагыла.
25. Әгәр муниципаль гарантияне гарант тарафыннан үтәү принципалга карата гарантның регресс таләбе хокукын барлыкка китермәсә йә бенефициарның принципалга карата таләбе хокуклары гарантына бирелүгә бәйле булмаса, мондый муниципаль гарантияне үтәү өчен акчалар тиешле бюджет чыгымнарында исәпкә алына.
26. Гарнтка гарант тарафыннан тулы күләмдә яисә гарантия буенча йөкләмәләрнең нинди дә булса өлешендә түләнгән, яисә бенефициарның принципалга карата таләбе хокуклары гарантка бирелгән хокукларны үтәү тәртибендә түләнгән акчаларны регресс тәртибендә кайтару исәбенә алынган акчалата чаралар бюджет кредитларын кире кайтару буларак чагылдырыла.
27. Кредит (облигациядән тыш) буенча йөкләмәләрне үтәүне тәэмин итә торган муниципаль гарантия кредит шартнамәсендә (заем килешүендә) һәм (яисә) күрсәтелгән муниципаль гарантияне кредитор (заем) йөкләмәләрен бирү турында шартнамәдә (заем) күрсәтелгән кредит (заем) акчаларыннан максатчан файдалануны үз ягыннан тикшереп торуны гамәлгә ашыру шарты белән бирелә.
28. Муниципаль гарантия белән тәэмин ителгән кредит (заем) акчаларыннан максатчан файдаланмау факты ачыкланган очракта, муниципаль гарантия бирү турындагы шартнамәдә билгеләнгән йөкләмәләрне үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән очракта, принципал һәм бенефициар Россия Федерациясе законнары, муниципаль гарантия бирү турындагы шартнамәдә билгеләнгән җаваплы була.
29. Бензициарлар билгеле булмаган затлар даирәсе булган йөкләмәләрне тәэмин итүгә бирелә торган муниципаль гарантиянең үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнә.
30. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр эмиссиясе нәтиҗәсендә барлыкка килгән йөкләмәләр буенча муниципаль гарантияләр бирү һәм үтәү үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнә.
31. Муниципаль гарантияләр бирү тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет коды һәм аның нигезендә кабул ителгән әлеге карар белән билгеләнә.

36 статья. Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр программасы

1. Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр программасы, түбәндәге белешмәләрне күрсәтеп, чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торган Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр исемлегеннән гыйбарәт:
1) гарантияләрнең гомуми күләме;

2) гарантиянең һәр юнәлеш (максатлар), категорияләр (төркемнәр) һәм (яисә) һәр юнәлеш (максатлар) буенча гарантияләр күләмен күрсәтеп, гарантияләү юнәлешләре (максатлары);
3) принципалларга гарантның регресс таләбе хокукы булу (булмау);
4) гарантияләр бирүнең һәм үтәүнең башка шартлары;
2. Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән йөкләмәләр буенча муниципаль гарантияләр бары тик Россия Федерациясе валютасында гына бирелә һәм үтәлә.
3. Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр программасы бюджет турындагы тиешле карарга кушымта булып тора.

37 статья. Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программасы

1. Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программасы, түбәндәге белешмәләрне күрсәтеп, чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торган чит ил валютасында муниципаль гарантияләр исемлегеннән гыйбарәт:
1) гарантиянең һәр юнәлеш (максатлар), категорияләр (төркемнәр) һәм (яисә) гарантиянең һәр юнәлеше (максатлары) буенча гарантияләр күләмен күрсәтеп, гарантияләү юнәлешләре (максатлары);
2) гарантияләр һәм алар тәэмин итә торган йөкләмәләр валютасы;
3) гарантияләрнең гомуми күләме;
4) гарантның принципалларга карата регресс таләбе хокукы булу (булмау);
5) гарантияләр бирүнең һәм үтәүнең башка шартлары.
2. Муниципаль гарантия муниципаль гарантия белән тәэмин ителә торган йөкләмәләр күрсәтелгән валютада бирелә һәм башкарыла.
3. Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программасы бюджет турындагы тиешле карарга кушымта булып тора.

38 статья. Җирлек алдында акчалата йөкләмәләр

1. Җирлек алдындагы акчалата йөкләмәләр буенча бурыч булып билгеле бер датага җирлек алдындагы акчалата йөкләмә нигезендә түләнергә тиешле акчалар суммасы тора.
2. Җирлек каршында акчалата йөкләмәләр буенча таләпләр Җирлекнең финанс активларын формалаштыра.
3. Правила (основания, условия и порядок) списания и восстановления в учете задолженности по денежным обязательствам перед Поселением устанавливаются Финансово-бюджетной палатой Района, за исключением случаев, предусмотренных Бюджетным кодексом Российской Федерации.
4. Җирлек каршында мондый йөкләмәләрне үтәүне тәэмин итә торган акчалата йөкләмәләрне (акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны) исәпкә ала, шулай ук күрсәтелгән йөкләмәләр һәм алыш-бирешләр буенча таләпләр хокукларын гамәлгә ашыру Россия Федерациясе Бюджет кодексының 932 статьясындагы 4 пунктында күрсәтелгән тиешле орган яисә Россия Федерациясе Бюджет кодексының 932 статьясындагы 5 пунктында күрсәтелгән вәкаләтле зат тарафыннан гамәлгә ашырыла.
5. Әгәр шартнамә нигезендә башкасы билгеләнмәгән булса, җирлек алдындагы акча йөкләмәләре җирлек бюджетының бердәм счетына тиешле акчалар суммасы күчерелгән көннән башкарылган дип санала.

39 статья. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр

1. Җирлек исеменнән чыгарылган кыйммәтле кәгазьләр муниципаль кыйммәтле кәгазьләр дип танылa.

2. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр Эмитенты булып җирлекнең башкарма комитеты чыга, ул Җирлек уставы белән муниципаль алынмаларны гамәлгә ашыру хокукына ия.

3. Җирлек тарафыннан чыгарылырга мөмкин булган муниципаль кыйммәтле кәгазьләрнең төрләре, аларның эмиссия һәм мөрәҗәгать итү тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнә.

40 статья. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләрне урнаштыруның иң чик күләмнәре

Номиналь бәя буенча чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елында (чираттагы финанс елына) муниципаль кыйммәтле кәгазьләрнең иң чик күләмнәре Җирлек советы тарафыннан, тиешле бюджет турындагы карар белән билгеләнгән муниципаль эчке бурычның өске чикләре нигезендә билгеләнә.

2 бүлек. Җирлек бюджеты проектын төзү

41 статья. Җирлек халкының бюджет проектын төзү тәртибе

1. Җирлек бюджеты проекты түбәндәгеләр нигезендә төзелә:

- Россия Федерациясендә бюджет сәясәтен (бюджет сәясәтенә таләпләр) билгели торган Россия Федерациясе Федераль Собраниесенә Россия Федерациясе Президенты юлламасы нигезләмәләре;
- Россия Федерациясенең милли үсеше максатларын һәм гавами хакимият органнары эшчәнлегенең аларга ирешү юнәлешен билгели торган документлар;
- Россия Федерациясенең бюджет, салым һәм таможня-тариф сәясәтенең төп юнәлешләре (Татарстан Республикасының бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре, муниципаль берәмлекнең бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре);
- социаль-икътисадый үсеш фаразы;
- озак сроклы чорга бюджет фаразы (бюджет фаразы проекты, бюджет фаразы проекты);
- муниципаль программаларда (муниципаль программалар проектларында, күрсәтелгән программалар проектларында).

2. Җирлек бюджеты проекты өч елга төзелә һәм раслана (чираттагы финанс елы һәм план чоры).

Әгәр җирлекнең бюджет проекты чираттагы финанс елына төзелә һәм раслана икән, җирлекнең башкарма комитеты урта сроклы финанс планын эшли һәм раслый.

3. Бюджет проектын төзү тәртибе һәм сроклары, Бюджет законнары таләпләрен һәм җирлек Советының муниципаль хокукый актларын үтәп, җирлекнең башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

4. Җирлек бюджетының турыдан-туры проектын төзүне Җирлекнең финанс органы гамәлгә ашыра.

5. Бюджет проектын вакытында һәм сыйфатлы төзү максатларында Җирлекнең Финанс органы барлык җирле үзидарә органнарыннан, бюджет барлыкка китерүче

предприятиеләрдән, учреждениеләрдән, оешмалардан кирәкле белешмәләр алырга хокуклы.
6. Җирлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразы кимендә өч ел дәвамында, шул исәптән чираттагы финанс елына һәм план чорына, җирлекнең башкарма комитеты тарафыннан эшләнә.
Чираттагы финанс елына һәм план чорына социаль-икътисадый үсеш фаразы план чоры параметрларын төгәлләштерү һәм план чорының икенче ел параметрларын өстәү юлы белән эшләнә.
Социаль-икътисадый үсеш фаразына аңлатма язуында фараз параметрларын нигезләү, шул исәптән аларны фаразлана торган үзгәрешләрнең сәбәпләрен һәм факторларын күрсәтеп, элек расланган параметрлар белән чагыштыру китерелә.
Бюджет проектын төзү яисә карау барышында Поселения социаль-икътисадый үсеш фаразын үзгәртү бюджет проектының төп характеристикаларын үзгәртүгә китерә.
7. Бюджет керемнәре Авыл җирлеге Советына бюджет турындагы карар проектын кертү көненә гамәлдә булган шартларда Россия Федерациясе Салымнар һәм җыемнар турындагы законнарның, шулай ук Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы һәм муниципаль хокукый актларның җирлек бюджетының салым булмаган керемнәрен билгели торган законнарының социаль-икътисадый үсеш фаразы нигезендә фаразлана.
8. Җирлекнең уртача сроклы финанс планы, Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләрен үтәп, җирлекнең башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә ел саен әзерләнә һәм раслана һәм җирлек бюджеты проекты белән бергә җирлек Советына тапшырыла.
Җирлекләрнең уртача сроклы финанс планы күрсәткечләренең һәм бюджет проектының төп күрсәткечләренең күрсәткечләре бер-берсенә туры килергә тиеш.
Уртача сроклы финанс планы расланган Җирлек җирлегендә түбәндәге параметрлар булырга тиеш:
1) Җирлек бюджеты керемнәренең һәм чыгымнарының фаразлана торган гомуми күләмен;
2) бюджет акчаларының баш бүлүчеләре буенча бюджет ассигнованиеләре күләмнәре бюджет чыгымнары классификациясе бүлекләре, бүлекчәләре буенча йә бюджет акчаларының баш бүлүчеләре, муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре буенча бюджет ассигнованиеләре күләмнәре;
3) җирлек Советының муниципаль хокукый актлары белән билгеләнә торган җирле бюджетларга салым керемнәреннән чигерүләр нормативлары;
4) бюджет кытлыгы (профициты);
5) елның 1 гыйнварына, чираттагы финанс елыннан һәм план чорының елдан-ел килүче торышы буенча муниципаль бурычның югары чиге.
Җирлекнең башкарма комитеты тарафыннан Халыкның урта сроклы финанс планының өстәмә күрсәткечләрен раслау каралырга мөмкин.
Уртача сроклы финанс планы күрсәткечләре индикатив характерга ия һәм чираттагы финанс елына һәм план чорына Җирлекнең уртача ашыгыч финанс планын эшләгәндә һәм раслаганда үзгәртелергә мөмкин.
Урта сроклы финанс планы план чорына күрсәтелгән план параметрларын һәм план чорының икенче елына параметрлар өстәүне төгәлләштерү юлы белән эшләнә.

Урта сроклы финанс планы проектына аңлатма язуында урта сроклы финанс планы параметрларын нигезләү, шул исәптән, планлаштырылган үзгәрешләрнең сәбәпләрен күрсәтеп, аларны алдан хупланган параметрлар белән чагыштыру китерелә.
9. Планирование бюджетных ассигнований на исполнение действующих расходных обязательств и принимаемых обязательств Поселения осуществляется Финансовым органом Поселения в соответствии с Бюджетным кодексом Российской Федерации, Республики Татарстан и муниципальными правовыми актами.
Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру гамәлдәге һәм кабул ителә торган йөкләмәләрне үтәүгә бюджет ассигнованиеләре буенча аерым гамәлгә ашырыла.
10. Җирлек бюджетыннан гамәлгә ашырыла торган муниципаль программалар җирлек башкарма комитетының карары белән раслана.
Муниципаль программаларны эшләү турында карарлар кабул итү тәртибе, шулай ук аларны формалаштыру һәм гамәлгә ашыру сроклары җирлек башкарма комитеты карары белән билгеләнә.
Муниципаль программаларны (ярдәмче программаларны) гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре күләме җирлек башкарма комитетының хокукый акты нигезендә бюджет чыгымнарының һәр программасы (ярдәмче программасы) буенча бюджет чыгымнарының ведомство структурасы составындагы Поселение бюджеты турында карар белән раслана.
Чираттагы финанс елыннан башлап финанслауга тәкъдим ителә торган муниципаль программалар җирлек Башкарма комитеты карары белән Поселение бюджеты турындагы карар проектын кертү көненә кадәр бер айдан да соңга калмыйча расланырга тиеш.
Һәр муниципаль программа буенча ел саен аны гамәлгә ашыруның нәтиҗәлелегенә бәя бирелә. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның нәтиҗәлелеген бәяләү тәртибе һәм критерийлары җирлек башкарма комитеты карары белән билгеләнә.
Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның нәтиҗәлелеген бәяләү нәтиҗәләре буенча җирлек башкарма комитеты җитәкчесе тарафыннан, бюджет турында карар проекты кертелгәнгә кадәр, бер айдан да соңга калмыйча, Поселение Советына Поселения программасын гамәлгә ашыруга яисә аны гамәлгә ашыруны вакытыннан алда туктатуга бюджет ассигнованиеләрен чираттагы финанс елыннан башлап кыскарту турында карар кабул ителергә мөмкин.
Әлеге карар кабул ителгән очракта һәм муниципаль контрактлар программаларын үтәү өчен бюджетта төзелгән Поселения бюджетында муниципаль контрактлардан килеп чыга торган чыгым йөкләмәләрен үтәү өчен бюджет ассигнованиеләре каралган, алар буенча яклар аларны туктату турында килешүгә ирешмәгән муниципаль контрактлардан килеп чыга.
11. Җирлек бюджетында ведомство максатчан программаларын гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре каралырга мөмкин, аларны эшләү, раслау һәм гамәлгә ашыру җирлек башкарма комитеты карары белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.
12. Җирлекнең бюджет турындагы карары проектында бюджет керемнәренең гомуми күләме, бюджет чыгымнарының гомуми күләме, бюджет дефициты (профициты), шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Җирлек Советы карарларында

билгеләнгән башка күрсәткечләр (бюджет турындагы карардан тыш) керә торган бюджетның төп характеристикалары булырга тиеш.
Бюджет турындагы карар белән раслана:
- җирлек бюджеты керемнәренең баш администраторлары исемлеге;
- җирлекнең бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары исемлеге;
- чыгым төрләренең бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләренә) йә чыгымнарның төрләре классификациясенең чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына), шулай ук чыгымнар төрләренең төркемнәре (төркемнәре һәм төркемнәре) һәм (яисә) максатчан статьялары (муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре), бюджетлар чыгымнары классификациясенең чыгымнар төрләре төркемнәре (төркемнәре һәм төркемнәре) төркемнәре (чираттагы финанс елына һәм план чорына) буенча бюджет чыгымнары классификациясенең бүлекләре, бүлекчәләре һәм бүлекчәләре буенча, шулай ук бюджетлар чыгымнары классификациясенең Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Татарстан Республикасы Бюджет кодексында, муниципаль Совет Поселегендә билгеләнгән очракларда бүлекчәләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү;
- бюджеттан тыш дәүләт фондлары бюджетларыннан тыш, чираттагы финанс елына Җирлек бюджеты чыгымнарының ведомство структурасы;
- гавами норматив йөкләмәләрне үтәүгә җибәрелә торган бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме;
- чираттагы финанс елында (чираттагы финанс елында һәм план чорында) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелә торган бюджетара трансфертлар күләме;
- чираттагы финанс елына һәм план чорының беренче елына бюджет чыгымнарының гомуми күләменең кимендә 2,5 проценты күләмендә, план чорының икенче елында бюджет чыгымнарының гомуми күләменең кимендә 5 проценты күләмендә расланучы (расланган) чыгымнарның гомуми күләме;
- чираттагы финанс елына җирлек (чираттагы финанс елы һәм план чорына) бюджеты кытлыгын финанслау чыганаклары;
- елның 1 гыйнварына, чираттагы финанс елыннан һәм план чорының елдан-ел килүче, муниципаль эчке бурычның югары чиге, шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча бурычның югары чиге күрсәтелеп;
- муниципаль эчке һәм тышкы алынмалар, Россия Федерациясе валютасында һәм чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программалары;
- тиешенчә Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Татарстан Республикасы Бюджет кодексында, Җирлек Советының муниципаль хокукый актында билгеләнгән Җирлек бюджетының башка күрсәткечләре.
13. Җирлек Советының муниципаль хокукый актында билгеләнгән тәртиптә гавами тыңлауларда фикер алышырга тиеш.

42 статья. Җирлек бюджетының проектына экспертиза ясау

1. Җирлек Советы Җирлек бюджеты турындагы карар проектын Совет раславына тапшырганнан соң, Җирлек Советы Рәисе Җирлек бюджеты турындагы карар проектын кушымта итеп бирелгән документлар белән бергә Контроль-хисап

органына Поселениенең финанс һәм бюджет законнары таләпләренә туры килүен тикшерүгә тапшырырга тиеш.
Тиешле бәяләмә алганнан соң, җирлек Советы Рәисе тарафыннан Җирлек Советы раслануга тапшырыла яисә җирлекнең башкарма комитетына эшләп бетерүгә кайтарыла.

3 бүлек. Җирлек халкының бюджет проектын карау һәм раслау

43 статья. Җирлек Советы каравына Җирлек бюджеты турында карар проектын кертү

1. Җирлекнең башкарма комитеты чираттагы финанс елына һәм план чорына күчергечнең бюджеты турында карар проектын бу елның 15 ноябреннән дә соңга калмыйча Җирлек Советы каравына кертә.
2. Җирлек советына бюджет проекты белән бер үк вакытта әлеге Нигезләмә һәм Россия Федерациясенең бюджет законнары нигезендә документлар һәм материаллар тапшырыла.

44 статья. Җирлек бюджеты турында карар проекты белән бер үк вакытта тапшырыла торган документлар һәм материаллар

Җирлек Советының бюджет турындагы карар проекты белән бер үк вакытта түбәндәге документлар тапшырыла:
- җирлекнең бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре;
- агымдагы финанс елының узган чорыннан соң җирлекләрнең социаль-икътисадый үсешенең якынча нәтиҗәләре һәм агымдагы финанс елына җирлекнең социаль-икътисадый үсешенең көтелә торган нәтиҗәләре;
- җирлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразы;
- чираттагы финанс елына һәм план чорына җирлекнең берләштерелгән бюджетының төп характеристикаларын фаразлау (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, бюджет дефициты (профициты);
- Җирлек бюджеты проектына аңлатма язуы;
- бюджетара трансфертларны бүлүнең методикалары яисә проектлары һәм хисаплары;
- чираттагы финанс елы ахырына муниципаль бурычның югары чиге (чираттагы финанс елы ахырына һәм план чорының һәр елы ахырына);
- муниципаль эчке һәм тышкы алынмалар, Россия Федерациясе валютасында һәм чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программалары;
- агымдагы финанс елына җирлек бюджетының көтелгән үтәлешен бәяләү;
- Җирлек бюджетының керем чыганаклары реестрлары;
- башка документлар һәм материаллар.

Бюджет турындагы карар муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү турындагы карар белән расланган очракта, бюджет турындагы карар проектына муниципаль программалар паспорты (күрсәтелгән паспортларны үзгәртү проектлары) тәкъдим ителә.

45 статья. Җирлек бюджеты турында Җирлек Советы карары проектын карау тәртибе

1. Җирлек Советы Рәисе Җирлек Советы карары проекты проекты Дәүләт Советына кертелгән көннән алып ике эш көне эчендә аны Советның эш органына - Икътисадый үсеш, бюджет, салымнар, тариф сәясәте, эшкуарлыкны үстерү, бәяләмә бирү өчен бюджетара һәм җир-милек мөнәсәбәтләре мәсьәләләре буенча комиссиягә җибәрә.

2. Комиссия күрсәтелгән проектны алган көннән алып биш эш көне эчендә тапшырылган документларның һәм материалларның Россия Федерациясе бюджет законнарына туры килүе турында бәяләмә әзерли.

3. Җирлек Советы рәисе Комиссия бәяләмәсе нигезендә Җирлек бюджеты турында карар кабул итә, йә аны Башкарма комитетка эшләп бетерергә кайтару турында карар кабул итә.

4. Җирлек бюджеты турында карар проекты Барлык кирәкле документлар һәм материаллар белән Җирлек Советына Җирлек бюджеты турында карар проекты эшләп бетерүгә кергән көннән алып биш эш көне эчендә тапшырылырга тиеш.

5. Җирлекнең бюджеты турында карар проекты буенча гариза бирү хокукына һәм аны карау барышында Җирлекнең Башкарма комитеты җитәкчесе, Җирлекнең Финанс органы җитәкчесе яисә алар вәкаләт биргән вазыйфаи затлар ия.

6. Җирлек Советы карар проекты Җирлек Советы утырышында каралганда Җирлек Советы Җирлек башкарма комитеты җитәкчесенең докладын тыңлый яисә аның йөкләмәсе буенча Җирлек Урынлыгы Финанс органы җитәкчесенең докладын һәм экономик үсеш, бюджет, салымнар, тариф сәясәте, эшкуарлыкны үстерү, бюджетара һәм җир-мөлкәт мөнәсәбәтләре мәсьәләләре комиссиясе рәисенең докладын тыңлый һәм Поселения бюджеты проектын раслау йә аны кире кагу турында карар кабул итә.

7. Җирлек бюджеты турында Җирлек Советы карары чираттагы финанс елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә.

8. Җирлек Советының Бюджет турындагы карары агымдагы финанс елы башыннан үз көченә кермәгән очракта:

1) Җирлекнең финанс органы ай саен бюджет акчаларының баш бүлүчесенә бюджет ассигнованиеләрен һәм бюджет йөкләмәләре лимитларын бюджет ассигнованиеләренең уникенче өлешеннән һәм хисап финанс елында бюджет йөкләмәләре лимитыннан артмаган күләмдә илтергә хокуклы;

2) Җирлекнең бюджеты турында Җирлек Советы карары белән билгеләнә торган башка күрсәткечләр хисап финанс елына Җирлекнең бюджеты турында Җирлек Советы карары белән билгеләнгән күләмнәрдә (нормативларда) һәм тәртиптә кулланыла.

9. Әгәр җирлекнең бюджет турында Советы карары агымдагы финанс елы башланганнан соң үз көченә керсә, җирлекнең башкарма комитеты Җирлек бюджеты турында Совет карарына үзгәрешләр кертү хакында карар проектын карау һәм раслау өчен тәкъдим итә, бу карар бюджет күрсәткечләрен бюджет белән вакытлыча идарә итү чорында бюджет үтәлешен исәпкә алып төгәлләштерә.

Күрсәтелгән карар проекты Җирлек советы тарафыннан тәкъдим ителгән көненнән 15 көннән дә артмаган срокта карала һәм раслана.

10. Җирлек Советы карарында билгеләнгән Җирлек бюджеты турындагы карар проектын карау һәм аны раслау тәртибе бюджет турындагы карар үз көченә

чираттагы финанс елның 1 гыйнварыннан үз көченә керүне, шулай ук күрсәтелгән карар белән Россия Федерациясе Бюджет кодексының 184.1 статьясы нигезендә күрсәткечләрне һәм характеристикаларны раслауны күздә тотарга тиеш.
11. Җирлек бюджеты турындагы карар 1 гыйнвардан үз көченә керә һәм, әгәр Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм (яисә) Җирлек бюджеты турындагы карар белән башкасы каралмаган булса, финанс елның 31 декабренә кадәр гамәлдә була.
Җирлек бюджеты турындагы карар имзаланганнан соң җиде көннән дә соңга калмыйча рәсми рәвештә басылып чыгарга тиеш.

4 бүлек. Җирлек бюджеты үтәлеше
46 статья. Бюджетны үтәү нигезләре
1. Җирлек бюджетын үтәү җыелма бюджет язмасы һәм касса планы нигезендә гамәлгә ашырыла.
Бюджет үтәлешен оештыру Җирлекнең финанс органына йөкләнә.
2. Җирлек бюджеты кассаның бердәмлеге һәм чыгымнарның ведомство буйсынуындагы бердәмлеге нигезендә башкарыла.
3. Җирлек бюджетын үтәү җирлекнең башкарма комитеты тарафыннан тәэмин ителә.
4. Җирле үзидарә органнары Җирлекләр Җирлек бюджетының балансылыгын тәэмин итә. Федераль законнарны һәм бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга салу, бюджет процессын гамәлгә ашыру, муниципаль бурыч дефициты, күләме һәм структурасы, Җирлекнең бюджет йөкләмәләрен үтәү буенча Татарстан Республикасы законнарын һәм законнарын үтәү.
47 статья. Җыелма бюджет язмасы
1. Җыелма бюджет язмасын төзү һәм алып бару тәртибе Җирлек финанс органы җитәкчесенең боерыгы белән билгеләнә.
Җыелма бюджет язмасын раслау һәм аңа үзгәрешләр кертү җирлекнең финанс органы җитәкчесе тарафыннан гамәлгә ашырыла.
2. Җыелма бюджет язмасының расланган күрсәткечләре Җирлек бюджеты турында Җирлек Советы карарына туры килергә тиеш.
Җирлек советы карарына үзгәрешләр кертү турында карар кабул ителгән очракта Җирлек турында Җирлек җитәкчесе Сөйләшү буенча җыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр раслана.
3. Бюджетны үтәү барышында җыелма бюджет язмасы күрсәткечләре Россия Федерациясе Бюджет кодексында каралган очракларда Җирлек бюджеты турында Җирлек Советы карарына үзгәрешләр кертмичә генә җирлекнең Финанс органы җитәкчесе карары нигезендә үзгәртелергә мөмкин.
4. Чыгымнар буенча җыелма бюджет язмасының расланган күрсәткечләре бюджет акчаларын төп бүлүчеләргә чираттагы финанс елы башланганчы җиткерелә.
5. Җыелма бюджет язмасына бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджет ассигнованиеләре кертелә, җирлек бюджетының бердәм счетында калган акчалар белән идарә итү операцияләреннән тыш.
6. Бюджет турындагы карар агымдагы финанс елы башыннан үз көченә кермәгән очракта:
Җирлекнең финанс органы ай саен бюджет акчаларын баш урнаштыручыларга бюджет ассигнованиеләрен һәм бюджет йөкләмәләре лимитларын бюджет

ассигнованиеләренең уникенче өлешеннән һәм хисап финанс елында бюджет йөкләмәләре лимитыннан артмаган күләмдә җиткерергә хокуклы;
бюджет турында карар белән билгеләнә торган башка күрсәткечләр хисап финанс елына бюджет турындагы карар белән билгеләнгән күләмнәрдә (нормативларда) һәм тәртиптә кулланыла;
Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бюджетара трансфертларны бүлү һәм (яисә) бирү тәртибе хисап финанс елына билгеләнгән рәвештә саклана.
Әгәр бюджет турында карар финанс елы башланганнан соң өч ай узгач үз көченә кермәгән булса, Җирлекнең финанс органы, әлеге пунктның 2-4 абзацларында билгеләнгән шартларны үтәгәндә, бюджетны үтәүне оештырырга хокуклы.
Җирлекнең финанс органы түбәндәгеләргә хокуклы түгел:
бюджет йөкләмәләре лимитларын һәм бюджет ассигнованиеләрен Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән юридик һәм физик затларга бюджет инвестицияләренә һәм субсидияләргә җиткерергә;
бюджет кредитлары бирергә;
кварталга исәпләгәндә алдагы финанс елын алган акчаларның сигезеннән бер күләмнән артыгы күләмендә алынмаларны башкарырга;
резерв фондларын формалаштырырга.
Күрсәтелгән чикләүләр гавами норматив йөкләмәләрне үтәүгә, муниципаль бурычка хезмәт күрсәтүгә һәм түләүгә, халыкара шартнамәләр үтәүгә бәйле чыгымнарга кагылмый.
7. Җирлек бюджеты турында карар агымдагы финанс елы башланганнан соң үз көченә керсә, күрсәтелгән карар үз көченә кергән көннән алып бер ай эчендә Җирлекнең башкарма комитеты бюджет белән вакытлыча идарә итү чорында бюджет күрсәткечләрен ачыклаучы бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертү турында карар проектын карауга һәм раслауга тапшыра.
Күрсәтелгән карар проекты аны тәкъдим иткән көннән соң 15 көннән дә артмаган срокта карала һәм Совет тарафыннан раслана.
8. Җирлек бюджеты турындагы карардан гайре, бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга салучы Поселение Советы карарлары белән, поселениенең Финанс органы җитәкчесе карарлары нигезендә бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә, җыелма бюджет язуына үзгәрешләр кертү өчен өстәмә нигезләмәләр каралырга мөмкин.

48 статья. Касса планы

1. Касса планы дигәндә агымдагы финанс елында бюджетка касса түләүләре һәм касса түләүләре фаразы аңлашыла.
2. Җирлекнең финанс органы касса планын төзү һәм алып бару тәртибен, шулай ук бюджет акчаларын баш бүлүче, бюджет керемнәренең баш администраторы, бюджет дефицитын финанслау чыганакларының баш администраторы тарафыннан касса планын төзү һәм алып бару өчен кирәкле белешмәләрне тапшыру составын һәм срокларын билгели.

49 статья. Керемнәр буенча бюджет үтәлеше
Керемнәр буенча Җирлек бюджетын үтәү Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә гамәлгә ашырыла.
50 статья. Бюджетның чыгымнар буенча үтәлеше
1. Чыгымнар буенча Җирлек бюджетын үтәү, Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләрен үтәгән килеш, җирлекнең финанс органы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.
2. Җирлек бюджетын чыгымнар буенча үтәү түбәндәгеләрне күздә тота:
1) бюджет һәм акча йөкләмәләрен кабул итү һәм исәпкә алу;
2) акчалата йөкләмәләрне раслау;
3) акчалата йөкләмәләр өчен түләүне санкцияләү;
4) акчалата йөкләмәләрне үтәүне раслау.
3. Җирлек халкының бюджет акчаларын алучысы бюджет йөкләмәләренең аңа кадәр җиткерелгән лимитлары чикләрендә бюджет йөкләмәләрен ала.
Бюджет акчаларын алучы муниципаль контрактлар, физик һәм юридик затлар, индивидуаль эшкуарлар яисә Россия Федерациясе законнары, башка хокукый акт, килешү нигезендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә.
4. Бюджет акчаларын алучы бюджет акчалары исәбеннән түләүне санкцияләү өчен кирәкле түләү һәм башка документлар нигезендә акча йөкләмәләрен түләү бурычын раслый.
5. Бюджет һәм акча йөкләмәләрен исәпкә куйганда районның финанс-бюджет палатасы түбәндәгеләрне тикшереп тора:
бюджет акчаларын алучыларга җиткерелгән бюджет йөкләмәләренең яисә бюджет ассигнованиеләренең тиешле лимитларыннан, шулай ук бюджетлар чыгымнары классификациясе коды турындагы мәгълүматның бюджет йөкләмәләренә туры килүеннән артык булмавы;
тиешле бюджет йөкләмәсе исәпкә куелган мәгълүматның акчалата йөкләмәләре турындагы мәгълүматка туры килүе;
түләү документында күрсәтелгән мәгълүматның акчалата түләү, акчалата йөкләмә турында мәгълүматка туры килүе;
акча йөкләмәләре барлыкка килүне раслый торган документлар булу.
Районның финанс-бюджет палатасында һәм әлеге статьяның 1 пунктында каралган тәртиптә әлеге мәгълүмат пунктында күрсәтелгән мәгълүматка өстәмә рәвештә башка мәгълүмат билгеләнергә мөмкин.
Бюджет йөкләмәсе муниципаль контракт нигезендә барлыкка килгән очракта, муниципаль ихтыяҗларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турындагы Россия Федерациясе законнарында каралган контрактлар реестрында муниципаль контракт турындагы белешмәләрнең һәм муниципаль контракт нигезендә барлыкка килгән бюджет йөкләмәсен исәпкә алу турындагы белешмәләрнең муниципаль контракт шартларына туры килүен өстәмә рәвештә тикшереп тору гамәлгә ашырыла.
Акчалата йөкләмәләрне түләү (гавами норматив йөкләмәләр буенча акчалата йөкләмәләрдән тыш) бюджет йөкләмәләре лимитлары алучыларга җиткерелгән бюджет акчалары чикләрендә гамәлгә ашырыла.

Ачык норматив йөкләмәләр буенча акчалата йөкләмәләрне түләү бюджет ассигнованиеләре бюджет акчаларын алучыга җиткерелгән чикләрдә гамәлгә ашырылырга мөмкин.
6. Акчалата йөкләмәләрне үтәүне раслау бюджет акчаларын физик яисә юридик затлар, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары, халыкара хокук субъектлары файдасына күчерүне раслый торган түләү документлары нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләрен үтәүне раслаучы башка документларны тикшерү.

51 статья. Бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджет үтәлеше

1. Бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча җирлек бюджетын үтәү, җыелма бюджет язмасы нигезендә бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары администраторы, администраторы тарафыннан гамәлгә ашырыла, моңа җирлекнең финанс органы билгеләгән тәртиптә бюджетның бердәм счетындагы акчаларның калдыклары белән идарә итү операцияләре керми.
2. Бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджет ассигнованиеләре исәбеннән үтәлергә тиешле акчалата йөкләмәләр өчен түләүне санкцияләү Җирлекнең финанс органы билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

52 статья. Бюджет үтәлеше операцияләрен исәпкә алу өчен шәхси счетлар

1. Бюджет вәкаләтләре кысаларында бюджет процессында катнашучылар тарафыннан гамәлгә ашырыла торган Җирлек бюджетын үтәү операцияләрен исәпкә алу Россия Федерациясе Бюджет кодексының Федераль казначылыкның территориаль органында һәм (яисә) Татарстан Республикасы Финанслар министрлыгының территориаль органында нигезләмәләре нигезендә ачыла торган шәхси счетларында башкарыла.
Федераль казначылыкта ачыла торган шәхси счетлар Федераль казначылыкта билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясе Бюджет кодексында каралган вәкаләтләр кысаларында алып барыла.
Татарстан Республикасы Финанслар министрлыгының территориаль органында ачыла торган шәхси счетлар Татарстан Республикасы Финанслар министрлыгы билгеләгән тәртиптә Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Татарстан Республикасы Бюджет кодексында каралган вәкаләтләр кысаларында ачыла һәм алып барыла.

53 статья. Бюджет сметасы

1. Җирлекнең бюджет сметасы Россия Федерациясе Финанс министрлыгы билгеләгән гомуми таләпләр нигезендә бюджет акчаларының баш күрсәтмәсендә билгеләнгән тәртиптә төзелә, раслана һәм алып барыла.
2. «Россия Федерациясендә капитал салуларны яклау һәм бүләкләү турында» 2020 елның 1 апрелендәге 69-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән тәртиптә төзелгән капитал салуларны яклау һәм бүләкләү турында килешү (килешү) тарафыннан юридик затка субсидия бирү турында килешү (килешү) төзү, бюджет йөкләмәләренең расланган лимитларының гамәлдә булу срогыннан арткан срокка, күрсәтелгән Федераль закон нигезендә билгеләнә торган чыгымнарны каплау сроклары һәм күләмнәре чикләрендә гамәлгә ашырыла.

Казна учреждениесенең бюджет сметасының расланган күрсәткечләре казна учреждениесе функцияләрен үтәүне тәэмин итү буенча бюджет йөкләмәләрен кабул итүгә һәм (яисә) үтәүгә җиткерелгән лимитларга туры килергә тиеш.
Казна учреждениесенең бюджет сметасында казна учреждениесенең бюджет сметасын төзү һәм алып бару тәртибендә каралган башка күрсәткечләр өстәмә рәвештә расланырга тиеш.
Казна учреждениесенең бюджет сметасы күрсәткечләре, аның җитәкчесе казна учреждениесенең бюджет сметасын раслау тәртибе нигезендә аны раслау хокукы бирелгән, бюджет йөкләмәләренең өстәлгән лимитлары чикләрендә, шулай ук бюджет йөкләмәләренең алынган лимитлары чикләрендә төгәлләштерелергә мөмкин.
54 статья. Финанслауның иң чик күләмнәре
1. Җирлекнең финанс органы билгеләгән очракта һәм тәртиптә бюджетны үтәүне оештырганда, Чыгымнар буенча Поселения агымдагы финанс елның тиешле чорында акчалата йөкләмәләр өчен түләүнең иң чик күләмен (финанслауның иң чик күләмнәрен) баш урнаштыручыга, күрсәтмәгә һәм бюджет акчаларын алучыларга җиткерүне (финанслауның иң чик күләмнәрен) раслау һәм җиткерү күздә тотылырга мөмкин.
2. Финанслауның иң чик күләмнәре тулаем алганда баш бүлүчегә, боерык бирүчегә һәм бюджет акчаларын алучыларга карата билгеләнә. Җирлек халкының агымдагы финанс елы башыннан сизелерлек яисә квартал саен үсә баручы нәтиҗәләренә йә бюджет акчаларын алучыларны, баш бүлүчеләрне һәм аларны финанслауга заявкалар нигезендә тиешле кварталга билгеләнә.
55 статья. Бюджетны үтәгәндә бюджет турындагы карар белән расланган керемнәрдән тыш алынган керемнәрне файдалану
1. Бюджетны үтәгәндә фактта алынган керемнәрнең гомуми күләме турындагы карар белән расланган керемнәрдән тыш, Җирлекнең Финанс органы тарафыннан агымдагы финанс елына һәм план чорына бюджет турындагы карарга муниципаль алынмаларны, муниципаль бурычны биләүгә, шулай ук Поселение бюджетында каралган күләмдә бюджет ассигнованиеләре үтәлешенә каралмаган очракта, җирлекнең гавами норматив йөкләмәләрен үтәүгә юнәлдерелергә мөмкин.
2. Максатчан билгеләнешле, шул исәптән әлеге Нигезләмәнең 45 статьясындагы 3 пунктында билгеләнгән тәртиптә бюджетара трансфертлар һәм физик һәм юридик затлардан кире кайтарылмый торган кертемнәр, агымдагы финанс елына һәм план чорына бюджет турындагы карар белән расланган бюджеттан тыш бюджетны үтәгәндә фактта алынган максатчан билгеләнешле бюджетара трансфертлар бирү максатларына туры китереп, агымдагы финанс елына һәм план чорына бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә, җыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертеп, чыгымнарны арттыруга җибәрелә.
3. Җирлек милкендәге поселок милкендәге акцияләрне һәм капиталда катнашуның башка рәвешләрен сатудан алына торган акчалар тиешенчә Җирлек бюджетына 100 процент норматив буенча күчерелергә тиеш.
56 статья. Бюджет иммунитеты
1. Җирлек бюджетының мунитеты хокукый режим була, шул ук вакытта Җирлек бюджеты акчаларына түләтү мөрәҗәгате бары тик суд акты нигезендә генә

башкарыла, моңа Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән очраклар керми.
2. Суд приставлары хезмәте тарафыннан бюджетлар акчаларына түләтү, Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән очраклардан тыш, башкарылмый.
3. Гражданга яисә юридик затка җирле үзидарә органнарының йә шушы органнарның вазыйфаи затларының законсыз гамәлләре (гамәл кылмавы) нәтиҗәсендә китерелгән зыянны түләтү турында Поселекага карата суд актларын, шулай ук Поселение акчалары исәбеннән (бюджет акчаларын кире алу турында суд актларыннан тыш) акчаларны түләттерү турында бүтән дәгъвалар буенча суд актларын үтәү бюджет чараларын баш бүлүчеләрнең субсидия җаваплылыгы тәртибендә түбәндәге тәртиптә башкарыла:
Башкарма документ суд карарының резолютив өлешендә суд карарын үтәүгә суд актын үтәү чыганагын - Җирлек казнасы хисабына кабул ителә.
Суд актын үтәү өчен җирлекнең финанс органына тапшырыла.
Судта муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен яклаган Җирлек бюджеты акчаларын баш бүлүче Хөкүмәтнең Финанс органына эшне карау нәтиҗәләре турында мәгълүматны суд акты чыгарылганнан (кабул ителгәннән соң) 10 көн эчендә җибәрергә тиеш.
Суд тарафыннан муниципаль берәмлеккә карата куела торган һәм муниципаль казна хисабына канәгатьләндерелә торган дәгъвалар яисә башка таләпләрне канәгатьләндергәндә муниципаль берәмлек бюджеты акчаларының баш бүлүчесе, судта муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен яклаучы, шулай ук суд актына шикаять белдерү өчен нигезләр барлыгы турында Җирлекнең финанс органына хәбәр итә.
Суд актына шикаять белдерү өчен нигезләр булган очракта, муниципаль берәмлек бюджеты акчаларын баш бүлүче суд акты закон көченә кергән көннән алып бер айдан да соңга калмыйча шикаять бирү нәтиҗәләре турында мәгълүмат бирергә тиеш.
4. Башкаруга кергән башкарма документка түбәндәгеләр кушып бирелергә тиеш: суд тарафыннан таныкланган суд актының күчермәсен, шулай ук түләтелергә тиешле акчалар күчерелергә тиешле исәп-хисап счетының реквизитларын күрсәтеп, түләтүче гаризасын.
Гариза, ышанычнамә яисә нотариаль таныкланган ышанычнамәнең яисә вәкилнең вәкаләтләрен раслый торган башка документның күчермәсен язып, түләтүче йә аның вәкиле тарафыннан имзалана.
Башкару кәгазенең дубликаты суд тарафыннан тиешенчә таныкланган күчермәсе белән бергә аны бирү турындагы суд билгеләмәсен үтәүгә җибәрелә.
Җирлекнең финанс органы тарафыннан башкарма документ түбәндәге очракларда кергәннән соң биш көн эчендә кайта:
- югарыда күрсәтелгән документны тапшырмау;
- санап үтелгән документларның Россия Федерациясе Граждан процессуаль кодексында, Россия Федерациясе Арбитраж процессуаль кодексында һәм 1997 елның 21 июлендәге «Башкару эшчәнлеге турында» N 119-ФЗ Федераль законында билгеләнгән таләпләргә туры килмәве;
- башкарма документны үтәүгә карата Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокны бозу;
- башкарма документны кире алу турында гариза алучыга тапшыру.

Башкаруга кергән башкарма документлар түбәндәге очракларда судка кайтарылырга мөмкин:
- башкарма документны кире алу турында гаризаны (яисә суд актын) суд тарафыннан тапшыру;
- үтәлергә тиешле суд актын юкка чыгаручы документны бурычлы итеп, йә түләтүче, йә суд тарафыннан тапшыру;
- үтәүгә, түләтүчегә кергән документларны кире кайтару мөмкин түгел.
Башкарма документлар судка күрсәтелгән нигезләр буенча кире кайтарылган очракта, түләтүчегә, аннан кергән барлык документларны да кушып, хәбәрнамә җибәрелә.
Үтәтүчегә башкарма документны кире кайтару күрсәтелгән документны үтәүгә карата "Башкару эшчәнлеге турында" Закон нигезендә исәпләнелә торган срок чикләрендә күрсәтелгән документны яңадан күрсәтүгә киртә булып тормый.
Муниципаль берәмлектән акчалар алу турында суд актын бюджет акчалары исәбеннән үтәү башкару башкару башкару башкару башкару башкару өчен башкарма кәгазь кергән көннән алып 3 ай эчендә урынның финанс органы тарафыннан башкарылырга тиеш.
Суд актын билгеләнгән срокта үтәү мөмкин булмаган очракта, Поселения финанс органы, суд актын үтәмәү мөмкинлеген раслаучы тиешле документларны теркәп, үтәлмәү сәбәпләрен күрсәтеп, башкарма документны кире кайтара һәм "Башкару эшчәнлеге турында" Федераль закон нигезендә суд приставлары хезмәтенә мөрәҗәгать итү тәртибен аңлата.
Суд актларын үтәү бюджет турындагы карар белән шушы максатларда каралган ассигнованиеләр исәбеннән гамәлгә ашырыла. Әлеге максатларга бюджет турындагы карар белән расланган ассигнованиедән артык күләмдә суд актларын үтәгәндә җыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр кертелә.
Җирлекнең финанс органы башкарма документларны һәм аларны үтәүгә бәйле һәм казна акчалары исәбеннән күрсәтелгән башка документларны исәпкә ала һәм саклый.
Җирлекнең финанс органы заказлы хат кергән вакыттан алып өч көн эчендә, кертемнәрне почта аша язып, суд актлары керүе турында мөрәҗәгать итүчегә язмача хәбәр итә.

57 статья. Агымдагы финанс елын төгәлләү

1. Агымдагы финанс елында бюджетны үтәү операцияләрен төгәлләү Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләре нигезендә җирлекнең финанс органы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.
Җирлекләр бюджеты үтәлеше буенча операцияләр агымдагы елның 31 декабрендә төгәлләнә.
2. Бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм агымдагы финанс елын финанслауның иң чик күләмнәре агымдагы елның 31 декабрендә үз эшчәнлеген туктата.
3. Агымдагы финанс елның 1 гыйнварына файдаланылмаган максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган бюджетара трансфертлар агымдагы финанс елның беренче 15 эш көне эчендә элек бирелгән бюджет керемenә кире кайтарылырга тиеш.
Максатчан билгеләнештәге бюджетара трансфертларның файдаланылмаган калдыгы тиешле бюджет керемenә күчерелмәгән очракта, күрсәтелгән акчалар, Россия

Федерациясе Финанс министрлыгы билгеләгән гомуми таләпләрне үтәп, бюджет керемено алынырга тиеш.
Хисап финанс елында файдаланылмаган максатчан билгеләнеше булган субсидияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә бирелгән бюджетара трансфертларга ихтыяҗ булу (булмау турында) турында, шулай ук күрсәтелгән бюджетара трансфертларны бюджетка кире кайтару турында карар кабул итү, аларга ихтыяҗ булу турында карар кабул иткәндә, бюджет чараларының баш администраторы билгеләгән тәртиптә элек бирелгән булган һәм күрсәтелгән акчалар бюджетка кергән көннән алып 30 календарь көннән дә соңга калмыйча тапшырылган хисап нигезендә гамәлгә ашырыла.
4. Агымдагы финанс елында файдаланылмаган бюджетара билгеләнештәге бюджетара трансфертларга ихтыяҗ булу турында бюджет акчаларының баш администраторы карары нигезендә шушы бюджетара трансфертларның калган өлешеннән артмаган күләмдә акчалар чираттагы финанс елында күрсәтелгән бюджетара трансфертларны бирү максатларына туры килә торган бюджет чыгымнарын финанс белән тәэмин итү өчен алар элегрәк бирелгән бюджет керемено кайтарылырга мөмкин.
5. Федераль бюджеттан бирелгән файдаланылмаган бюджетара трансфертларны түләтү Россия Федерациясе Финанс министрлыгы билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.
6. Җирлекнең финанс органы агымдагы финанс елы тәмамланганда бюджет акчаларын алучыларны аларның эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен чираттагы финанс елының гыйнвар аенда Россия Федерациясендә эш көне булмаган бәйрәм көннәрендә кирәкле акчалар белән тәэмин итү тәртибен билгели.
7. Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә банк депозитларында урнаштырылган агымдагы финанс елы ахырына акчалар булырга мөмкин.

5 бүлек. Җирлек бюджетының үтәлеше турында хисап әзерләү, карау һәм раслау
58 статья. Бюджет хисаплылыгын әзерләү
1. Бюджетны исәпкә алу һәм бюджет хисаплылыгы нигезләре Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм бюджет законнарының башка нормаларында билгеләнә.
2. Җирлекнең бюджет хисабы еллык була. Җирлек бюджетының үтәлеше турында хисап квартал саен исәпләнә.
3. Җирлекнең бюджет хисаплылыгы һәм хисаплары тиешле баш администраторларның (администраторларның) бюджет акчаларының җыелма бюджет хисабы нигезендә җирлекнең финанс органы тарафыннан төзелә.
4. Җирлекнең бюджет хисаплылыгы җирлекнең башкарма комитетына күчергечнең финанс органы тарафыннан тапшырыла. Агымдагы елның беренче кварталы, яртыеллыгы һәм тугыз ае өчен Җирлек бюджетының үтәлеше турында хисап Җирлекнең Башкарма комитеты тарафыннан раслана һәм шуның белән бергә Җирлек Советының контроль-хисап органына җибәрелә.
5. Җирлекнең бюджет акчаларын баш бүлүчеләре, җирлек бюджеты керемнәренең баш администраторлары, бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары Җирлек тармагындагы бюджет чараларын алучылар (күрсәтмә бирүчеләр) , бюджет керемнәре администраторлары, бюджет кытлыгын финанслау

чыганаклары администраторлары тарафыннан тапшырылган бюджет хисабы нигезендә җыелма бюджет хисабын төзиләр.
Җирлек бюджеты акчаларының баш администраторлары күчемсез мөлкәтнең күчемсез милеккә салымы өлешен биләгән җирлекнең финанс органына җыелма бюджет хисабы, 1 квартал, яртыеллык, тугыз айлык хисапларны, финанс елын тапшыра.
6. Бюджет хисаплылыгы түбәндәгеләрне үз эченә ала:
1) Поселение бюджеты үтәлеше турында хисап чорына җирлек бюджеты керемнәренең, чыгымнарының һәм дефицитының гомуми суммасын күрсәтеп;
2) бюджет үтәлеше балансы;
3) эшчәнлекнең финанс нәтиҗәләре турында хисап;
4) акча чараларының хәрәкәте турында хисап;
5) аңлатма язуы.
59 статья. Җирлек бюджетының үтәлеше турында еллык хисапны тышкы тикшерү
1. Җирлек бюджеты үтәлеше турында Еллык хисап Җирлек Советында каралганчы төп бюджет акчалары администраторларының бюджет хисапларын тышкы тикшерүне һәм бюджет үтәлеше турында еллык хисапка бәяләмә әзерләүне үз эченә алган тикшерү узарга тиеш.
2. Җирлек бюджетының үтәлеше турында еллык хисапны тышкы тикшерү Җирлекнең контроль-хисап органы тарафыннан гамәлгә ашырыла.
3. Авыл җирлегенең контроль-хисап органына тышкы тикшерү өчен башкарма комитет тарафыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә әлеге Нигезләмәнең 46 статьясындагы 6 өлешендә каралган бюджет хисабы һәм документлар тапшырыла.
4. Җирлекнең башкарма комитеты аңа бәяләмә әзерләүгә быелның 1 апреленнән дә соңга калмыйча җирлек бюджетының үтәлеше турында хисап тапшыра. Җирлек бюджеты үтәлеше турында еллык хисапка бәяләмә әзерләү бер айдан да артмаган срокта уздырыла.
5. Җирлек бюджетының үтәлеше турында еллык хисапка Бәяләмә җирлек Советының контроль-хисап органы тарафыннан бер үк вакытта җирлекнең башкарма комитетына юллама белән тапшырыла.
60 статья. Җирлек Советы каравына Җирлек бюджеты үтәлеше турында хисап бирү
1. Җирлек бюджетының үтәлеше турында еллык хисап Җирлек Советы карары белән раслана.
2. Җирлекнең башкарма комитеты тарафыннан бюджет үтәлеше турында еллык хисап белән бер үк вакытта бюджетның үтәлеше турында Җирлек Советы карары проекты, резерв фонды ассигнованиеләренең үтәлеше турында хисап, Җирлек бюджетыннан бирелгән бюджет кредитлары турында хисап, эчке бурычның торышы турында хисап һәм бюджет законнары нигезендә башка хисап тапшырыла.
3. Җирлек Советы Җирлекнең контроль-хисап органы бәяләмәсен алганнан соң, Җирлек бюджетының үтәлеше турында хисапны карый.
Бюджет үтәлеше турындагы еллык хисапны карау нәтиҗәләре буенча Җирлек Советы бюджет үтәлеше турындагы карарны раслау яисә кире кагу турында карар кабул итә.

Бюджетны башкару турында Совет тарафыннан карар кире кагылган очракта, ул күрсәткечләрне дөрес чагылдырмау яисә тулысынча кире кагу фактларын бетерү һәм бер айдан да артмаган срокка кабат тапшыру өчен кайта.

4. Җирлек бюджетының үтәлеше турында еллык хисап Быелгы Җирлек советына агымдагы елның 1 маеннан да соңга калмыйча тапшырыла.

61 статья. Җирлек Советы тарафыннан бюджет үтәлеше турында карар проектын карау һәм раслау

1. Җирлек бюджетының үтәлеше турында Җирлек Советы карары белән, бюджет керемнәренең, чыгымнарының һәм дефицитының (профицитының) гомуми күләмен күрсәтеп, хисап финанс елы өчен бюджет үтәлеше турында хисап раслана.

2. Хисап финанс елы өчен җирлекнең бюджет үтәлеше турындагы карарга аерым кушымталар белән түбәндәге күрсәткечләр раслана:

бюджетлар керемнәре классификациясе кодлары буенча Җирлек керемнәре;

бюджет чыгымнарының ведомство структурасы буенча Җирлек бюджеты чыгымнары;

бюджетлар чыгымнары классификациясенең бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча Җирлек чыгымнары;

бюджетлар кытлыгын финанслау чыганаклары классификациясе кодлары буенча җирлек;

бюджетлар кытлыгын финанслау чыганаклары Бюджетлар кытлыгын финанслау чыганаклары төркемнәренең, төркемчәләрнең, статьяларының, төрләренең кодлары буенча;

Җирлек бюджетының үтәлеше турындагы карар белән шулай ук Җирлек бюджетын үтәү турындагы карар өчен Халык Советы карарында билгеләнгән башка күрсәткечләр дә раслана.

3. Җирлек бюджетының үтәлеше турындагы хисапны раслау хакындагы Дәүләт Советы карары билгеләнгән тәртиптә имза салынганнан соң җиде көннән дә соңга калмыйча рәсми басылып чыгарга тиеш.

6 бүлек. Бюджет бозулары һәм бюджет мәҗбүр итү чараларын куллану турында гомуми нигезләмәләр

62 статья. Бюджет бозу төшенчәсе

1. Җирлек Башкарма комитеты, Районның Финанс-бюджет палатасы, бюджет акчаларының баш администраторы (администраторы), муниципаль заказчы тарафыннан башкарылган бозу дип танылa:

1) бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган Россия Федерациясе бюджет законнары һәм башка хокукый актлар нигезләмәләрен бозу;

2) Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан физик затларга гавами норматив йөкләмәләрне һәм башка түләүләр буенча йөкләмәләрне билгели торган хокукый актлар нигезләмәләрен бозу, муниципаль мөлкәт белән идарә иткәндә һәм эш иткәндә һәм (яисә) аннан файдаланганда Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларының керемнәрен һәм чыгымнарын булдыру, гавами-хокукый белемгә зыян салуга китерә торган хокук актлары нигезләмәләрен бозу;

3) бюджеттан акчалар бирү турында шартнамәләр (килешүләр) шартларын бозу;

4) муниципаль контрактларның шартларын бозу;

2. Әлеге статьяда күрсәтелгән бюджет процессында катнашучыга карата бюджет мәҗбүриләү чараларын куллану, Россия Федерациясе законнарында каралган җаваплылыктан тиешле нигезләр булганда, аның вазыйфаи затларын азат итми.

63 статья. Мәҗбүриләүнең бюджет чараларын куллану

1. Бюджет кагыйдәләрен бозган өчен мәҗбүр итү буенча бюджет чарасы Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә финанс органнары һәм Федераль казначылык органнары тарафыннан кулланыла.

2. Бюджет чараларын куллану буенча финанс органнарының һәм Федераль казначылыкның вәкаләтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексының хокукый нормалары белән билгеләнгән.